Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

İŞÇİNİN SESİ

Tutuklu yoldaşlar!
Siz halkımızın
onurusunuz.

Karkerên hemû
welatan yekbın!

Yıl: 8, Sayı: 167-168
24 Ağustos 1981

Yazılanlar ve yazılmayanlar

Murat Civan

Burjuvazi sıkıştıkça bir yandan azgın saldırılarını, öte yandan ikiyüzlü, sahtekârca komplolarını yoğunlaştırır. Bugün bu iki eğilim, içiçe olarak, kapitalist dünyada ve tek tek ülkelerde oldukça açık gözleniyor.

Uluslararası alanda ABD yönetimi her geçen gün çirkefleşiyor, küstahlaşıyor. Nötron bombası piyasaya sürüldü. Şimdi sıra, onun gerekliliğine (!) ilişkin yalan dolanla kamuoyu oluşturmadadır. Halkımızın pek yakından tanıdığı 6. filo, Akdeniz'de ona buna sarkıntılık ediyor. Tam OPEC toplantısı sürerken, 6. filoya bağlı uçaklarla Libya uçakları arasında çatışma çıktı! Çatışan uçaklar mı, petrol fiyatları mı.. Bu da işin komplo yönüdür.

Komplolarla, oyunlarla, ikiyüzlülükle örülü azgın saldırının en açık gözlendiği ülkelerden biri ise Türkiye'dir. Geçtiğimiz günlerde faşist diktatörlük iki devrimci genci daha idam etti. Mustafa Özenç ve İsmet Şahin hakkında ayrıntılı bilgi, basına yansımadı. Ancak basına hiç yansımayan bir olay da şudur: Niğde'de halk ile ordu arasında silahlı çatışma oldu.

Niğde'nin Helvedere köyünde çıkan içme suyunun kullanımı yerel belediyeye aitti. Aksaray kaymakamlığı bir karar alarak, suyun kullanım yetkisini kendisi üslendi. Bunun üzerine köylüler kadın, çoluk, çocuk suyun başını işgal ettiler. Olay yerine gelen kaymakam ve jandarma komutanı askere "dağıtın" diye emir verdiler. Bunun üzerine çatışma çıktı. Kaymakamın ve jandarma komutanının da dayak yediği çatışmada, askerler geri çekilmek zorunda kaldılar.

Daha sonra köyün üzerine Ankara ve Konya'dan getirilen takviye birlikleri ile jandarma alayı sürüldü. Köylüler, civar köylerin de yardımıyla barikatlar kurdular.

Çatışma 4,5 saat sürdü. Bir kişi öldü, 3'ü ağır, onlarca kişi yaralandı. Ordu köye girmeden önce köylüler kadınların ve çocukların önemli bir kısmını ve Avrupa'dan tatile gelmiş olan işçileri başka köye kaçırmayı başardılar. Ordu, işgal ordusu gibi köye daldı, işkence etti, kadın erkek demeden önüne geleni dipçikledi ve 200 kadar köylüyü tutukladı. Hapiste ve hastahanede olan köylüler için Avrupa'da geniş bir dayanışma kampanyası oluştu.

Faşist diktatörlüğün azgın saldırıları ne idamlarla, ne de Niğde'nin bir köyüne kısıtlıdır. Saldırı tüm işçilere, emekçilere yöneliktir. Faşizmi kendi somut, tekil deneyleriyle tanıdıkça, halk kesimlerinin savaşımı tek bir kanalda bütünleşecektir.

Bunu engellemek için burjuvazi yalnızca kaba saldırıyla kalmıyor. Çeşitli hoş görünme taktikleri uyguluyor, ikiyüzlü oyunlar tezgahlıyor. Faşist diktatörlüğün hükümet yetkilileri Nötron bombasına karşı sözler ettiler. Önde gelen burjuva gazeteleri işçi haklarının savunucusu (!) kesildiler, görevini yapmadığı için Türk-İş'i eleştiriyorlar. Ve son olarak, öyle bir MHP davası tezgahlandı ki, MHP yargılanmıyor, allanıp pullanıyor.

Zavallı menşevikler, tüm bunları cuntanın en azından bir kanadının barışseverliğine, demokratlığına, anti-faşistliğine veriyorlar! Böyle yaparak menşevikler burjuvazinin çatlaklarından "yararlanmış" olmuyorlar ama burjuvazi onlardan oldukça yararlanıyor. Kendi içindeki işbölümüne, kendi rızalarıyla menşevikleri de katmış oluyor.

Şu MHP davasındaki işbölümü ağı gerçekten ustaca örülüdür. Faşist cunta davayı açıyor. Liberaller "adalet tecelli ediyor" diye bağrışıyorlar. Avukatlar arasında AP'liler var. Dava, davalıyla davacı arasında bir faşistlik yarışına dönüyor. Mahkeme, MHP'yi faşistlikle, MHP mahkemeyi faşistlikle suçluyor! Tüm basın Türkeş'in kalbinden ayak parmağına kadar herşeyi manşete çekti. Menşevikler de bu davayı "kaldıraç" yapmaktan söz ediyorlar. Komünistlerin, devrimcilerin binlerle, yüzbinlerle tutuklanmasını, bu davayı dengelemek içinmiş gibi gösteriyorlar. Oysa tam tersinedir. Bu dava, komünistlere, devrimcilere saldırıyı gizlemek içindir!

Ancak ne böyle Molyer komedisi gibi davalar, ne liberallerin aciz bağırışları, ne de menşeviklerin ihanetleri bu faşist diktatörlüğün devrimle yıkılmasını engelleyemeyecektir!

Bütün ülkelerin proleterleri birlesin!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl: 8, Sayı: 167-168
24 Ağustos 1981

Masrafı: 50p. ■ Yıllık abone: 15 pound ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir ■ Yazısma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

İÇİNDEKİLER

OKURLARIMIZ YAZIYOR

Oportünist yönetim bize hiçbir şey vermedi

Sayın dostlar, merhaba!

Ben Bayrampaşa'da çalışan bir işçiyim. İGD'nin, işçi sınıfının yolunda yürüyen bir kişiyim. 12 Eylül harekâtı geldiğinden beri, hareketimizde hiçbir çalışma yok. Bundan dolayı oturup bekliyorum. Benim gibi bekleyen birçok ilerici insan var.

Oportünist yönetim militanlara hiçbir açıdan, hiçbir şey vermedi. Partimizi CHP'nin kuyruğuna taktı. 12 Eylül'den önce devrimci durumu görmemezlikten geldi. Oportünistler Merkez Komite üyeleri Veli Dursun ve Vural Demir yoldaşları, MK toplanmadan, farklı fikirler getirdiler diye, tartışmadan MK'dan atmışlar. Bunlar Leninizme ters davranışlardır.

Sayın arkadaşlar, TKP'nin 49 yıldır kongre yapamamasının nedeni yine bu oportünistlerdir. *İşçinin Sesi*'nin bir, iki sayısını okudum ve bazı yerlerini benimsedim. Devamlı okumak istiyorum. Dostça selamlar.

E.M., İstanbul

Kıssadan hisse

Yoldaşlar,

Bir Ağustos Cumartesi günü Avrupa Birleşik İslam Öğrencileri Birliği İngiltere şubesi Manchester'de bir yürüyüş düzenledi. Bu yürüyüş İran'da Humeyni'nin 2 yıl önce ilan ettiği, Ramazan'ın son Cuma'sına rastlatılan, emperyalizme ve ziyonizme karşı "savaş" günü yapılan gösterilerin bir parçası imiş!

Yürüyüşü düzenleyen örgütün gösteri sırasında dağıttığı bir el ilanında yürüyüş belgileri yazılı. Bunlar arasında "kahrolsun komünizm" belgi olarak var.

Bunları neden yazıyoruz demeyin. Yürüyüşe katılanlar arasında TUDEH'liler ve Fedayinler'in "çoğunluk" diye anılan kanadı da vardı.

Doğrusunu isterseniz, şimdi daha iyi anlıyoruz neden aynı TUDEH'lilerin TKP'li komünistlere düşmanca davrandıklarını, neden "İ. Bilen'e söz söyletmeyiz" dediklerini.

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye kitabını görünce, bunlar, kurulu robot gibi "cepheyi atlamak" diye konuşmaya başlıyorlar. Okudunuz mu diyoruz, okumayız diyorlar. Humeyni'nin adını ise neredeyse bismillahla anıyorlar!

C.D., Manchester

Genç işçiler geleceğin en önemli güvencesidir

Değerli yoldaşlar,

Paris'te konfeksiyon sisteminde çalışan, 19 yaşında, Türkiyeli göçmen bir işçiyim.

Bir süredir *İşçinin Sesi* okuma gurubuna katılarak düzenli bir şekilde yayınları takip ediyorum.

Ekte size, Paris'teki Türkiyeli siyasetlerin durumu hakkında hazırladığım bir yazımı gönderiyorum.

Yoldaşça selamlarımla.

Ş.Ç., Paris

Bedelli askerlerden muhbir çıkarmaya çalışıyorlar

Değerli yoldaşlar,

Size birkaç haber iletmek istiyorum.

Buradan tanıdığımız bir işçi arkadaş bedelli askerliğini yaptı, geldi. Daha önce başkalarından da duyduğumuz bazı şeyleri söyledi. Söyledikleri şunlar:

İki aylık askerlik süresince sürekli olarak Atatürkçülükle beyin yıkamışlar. Ayrıca, bir gün bu askerleri büyük bir salona yerleştirmişler ve önlerine önceden hazırlanmış soru kâğıtları vermişler.

Bu sorulardan biri şöyle: Bulunduğunuz yerde TC aleyhinde çalışma yapan sağ ya da sol görüşlü vatan hainlerinin isim ve adresleri.

Bu soruya benzer daha bir sürü soru varmış. Bu tanıdık, ben yazmadım, fakat yazanlar oldu diyor. Cunta bu soruya cevap verenleri, yani muhbirlik yapanları askerlik bittikten sonra da kullanmak istiyormuş.

Ayrıca daha önce duyduğuma göre Federal Almanya'daki Türk konsolosluklarında şöyle olaylar oluyormuş: Mimlenmiş olan bir devrimci konsolosluğa gittiğinde apar topar tutuklanıyor ve Türkiye'ye gönderiliyormuş. Münih'de henüz böyle birşeyin olduğunu duymadım. Fakat başka yerlerde olmuş. Faşist cuntanın bu uygulamaları karşısında tüm devrimci örgütler cuntayı Avrupa kamuoyunda soyutlama çalışmalarına hız vermelidirler.

R.A., Münih

HABERLER

Uruguay'da faşist diktatörlüğün fiyaskosu

Ülkemizde komünistler faşist diktatörlüğün "kurucu meclis" sahtekârlığına ilişkin olarak faşist cuntanın, en küçük göstermelik bir halk oylamasına bile başvuramamasının halktan korkusunu yansıttığını vurguladılar.

Faşist cuntanın korkusunun ne derece yerinde olduğunu, Uruguay'da sahnelenen halk oylaması fiyaskosu çok güzel örnekliyor.

Bu konuda, Uruguay Komünist Partisi Genel Sekreteri Arismendi yoldaşın Havana'da yayınlanan Afrika-Asya-Latin Amerika Halkları Dayanışma Örgütü'nün teorik dergisi *Tricontinental*'de bir yazısı çıktı.

Yazıda, Arismendi yoldaş yalnız Uruguay'daki askersel cuntayı değil, Arjantin, Şili, Paraguay ve Bolivya'daki yönetimleri de açıkça *faşist* diktatörlükler olarak niteliyor.

Uruguay'da, faşist yönetimi "meşrulaştırma" amacını taşıyan Anayasa taslağını onaylatmak için yapılan halk oylamasında, seçmenlerin ezici çoğunluğunun buna "red" oyu verdiğini belirterek şöyle diyor:

"Buna en çok şaşıran, kuşkusuz faşist askeri yöneticiler ve yandaşları olmuştur. Bunlar düzmecilik, baskı ve yığınsal iletişim araçları üstündeki demir kontrollerinin, kendilerinin halkın desteğine sahip oldukları görünümünü yansıtacak sonuçlar vereceğini sanmışlardı. Oysa Uruguay halkının yanıtı koca bir 'red' oldu. Yalnız Montevideo seçim bölgesinde oyların yüzde 80'i 'red' yönündeydi".

Bu sonuçta işçi eylemlerini ve illegal basını yöneten illegal halk direnişinin belirleyici rolü oynadığını belirten Arismendi yoldaş, Uruguay Komünist Partisi'nin, ilkelerden hiçbir ödün vermeden, baskı ve işkence sınavından geçerek, illegal halk muhalefetinin başını çektiğini vurguluyor.

Arismendi yoldaş halk oylamasının sonuçlarını şöyle değerlendiriyor:

"Bu halk oylamasıyla diktatörlük ülke içinde baskıcı rejime ve bu arada faşist devlet yapılarına kurumsal bir görünüm kazandırmak istiyordu. Yurt dışında ise amacı uluslararası prestijini yükseltmek, Uruguay'la gelişen dev uluslararası dayanışma hareketini kırmaktı.

"Halkın diktatörlüğe karşı bu tepkisi, ... Uruguay halkının diktatörlük hakkında ne düşündüğünü yansıtan, diktatörlüğün hiç de toplumsal tabanını genişletemediğini gösteren koca bir siyasal olgudur. Direnişin içerde savaştığını tablolayan, daha büyük utkuların ufukta olduğunu anlatan bir olaydır".

Arismendi yoldaş, bu başarı karşısında faşist diktatörlüğün kendiliğinden yıkılacağını sanmanın safdillik olacağını belirterek şöyle diyor:

"Diktatörlüğün bir ayda mı, yoksa yıllar sürebilecek çetin savaşları kapsayan uzunca bir zaman süresinde mi düşürüleceğini söyleyemem. Ancak siyasal olarak en geri kesimler bile diktatörlüğün günlerinin sayılı olduğunu görüyorlar. Onu yıkmak için daha çok kan, özveri ve acı içinden geçilecektir ama mutlaka yıkılacaktır".

Kürt Demokratik Kültür Derneği kuruldu

Geçtiğimiz ay, İsveç'in Malmö kentinde Malmö Kürt Demokratik Kültür Derneği kuruldu. Derneğin kuruluş bildirisinde, Kürdistan üzerindeki baskılar anlatıldıktan sonra, Türkiye Kürdistan'ındaki durum için şunlar söylenmektedir:

"Türkiye Kürdistan'ında askeri faşist cuntanın yönetime gelmesinden sonra Kürt halkı üzerinde daha büyük baskılar uygulanmaya başladı. Binlerce yurtsever, demokrat sosyalist Kürt aydını tutuklanıp hapishanelerde ölümle karşı karşıya bırakılmışlardır. Her gün köyler basılıp, yoksul Kürt köylüsüne iğrenç işkenceler yapılmaktadır. Halktan yardım diye zorla haraç toplanmaktadır. Kürt çocuklarına zorla İstiklal marşı söyletilmektedir. Irkçı, şoven Kemalist ideolojiyle zorla Kürtleri asimile edebilmek için vahşice herkese saldırmaktadırlar. Bunun yanında yurtsever, demokrat ve sosyalist Kürt hareketleri kendi olanakları ölçüsünde askeri faşist cuntaya karşı mücadelelerini devam ettirmektedirler."

İŞÇİ MİZAHI

44 milyonluk liste

Oniki Eylül'ün ardından Evren'e bir suikast girişimi olmuş. Bunun üzerine MİT Evren'den, kuşkulandığı insanların bir listesini yapmasını rica etmiş. Evren 11 aydır yazıyormuş.

J.K., Manchester

Demokrasiye dönüş

Kurucu Meclis çalışmaları ile hızlanan demokrasiye dönüş çalışmaları Evren'in büyük zamanını alıyormuş. Evren sık sık odasına kapanıp çalışıyormuş.

Evren yine odasında çalışırken, geçenlerde bir general uğramış. Bakmış Evren fıldır fıldır dönüyor. Adam Evren'e ne aradığını sormuş. Evren, aramaya devam ederek yanıtlamış: "1982 seçim sonuçlarını kaybettim".

J.K., Manchester

Duvardaki delik

"Evren, beraberinde Milli Güvenlik Konseyi üyeleri ile Bakırköy akıl hastahanesini ziyaret etti."

Gazeteler

Faşist general beyaz gömlek giyer. Denetlemelere başlar.

Koğuşların birinde deliler sıraya girmiş, teker teker duvardaki çivi deliğine baktıktan sonra kafa sallayıp "cık cık" diyorlar. Sonra bir daha sıraya girip, bir daha deliğe bakıyorlar.

Faşist general merak eder. Sıraya girer. Sırası geldiğinde çivi deliğine uzun uzun bakar.

Yanındaki deliye, küçümseyerek sorar:

Yahu, bu deliğe niye bakıyorsunuz? Ben birşey göremedim.

"Tabii göremezsin aptal herif, biz aylardır bakıyoruz, birşey göremedik. Sen daha yeni geldin."

İ.A., Viyana

Ölümünün birinci yılında saygıyla anıyoruz

İNANÇ'IMIZA

Aramızdasın, savaşımımızdasın

"Yemin ederiz ki
uğruna toprağa düştükleri
komünizm ülküsü
dağ çiçekleri gibi açacak
koca bir Anadolu olarak
yükselecektir"

(R. Yürükoğlu, *Sosyalizm Üstün Gelecektir*, s.44)

Genç komünist İnanç Seçiç yoldaş bundan bir yıl önce üç menşevik tarafından İzmir Karabağlar'da alçakça katledilmişti. İnanç Seçiç yoldaşı ölümünün birinci yıldönümünde saygıyla anıyoruz.

İnanç yoldaş, TKP içinde bolşevik-menşevik ayrımının netleştiği dönemde TKP'nin Leninci saflarında yer almıştı. O'nun kararlılığı, disiplinli çalışması ve özverisi tüm yoldaşlara örnekti. Yığın bağları çok güçlüydü. Çok sevilirdi, çok sayılırdı. Nerede direniş varsa, İnanç oradaydı. Eylemlerde en ön saflarda yer alırdı. Usta bir ajitatördü.

İnanç yoldaşın öldürülmesi komünistler için büyük bir kayıp oldu, ama aynı zamanda komünist safları sıklaştırdı. O'nun uğrunda yaşamını verdiği ilkeler binlerce İnanç'ın elinde bayraklaştı. O'nun anısı savaşımımızda yaşıyor, yaşayacaktır.

Bundan bir yıl önce, İnanç'a kurşun sıkan menşevik eller, bugün faşist cuntaya dostça uzanıyor. İnanç yoldaş, komünist hareket, senin, işte bu devrim kaçkınları, bu soysuzlar tarafından alçakça kurşunlandığını hiçbir zaman unutmayacaktır. Sen bütün varlığınla aramızdasın, savaşımımızdasın.

Bilirsiniz
bilirsiniz
yoldaşlar!
İnsanın içini dolduran
düşündüren
hırsa boğan
ve ısıtan
anlam dolu kelimeler vardır.
Bilinç diyelim parti diyelim
Örneğin özgürlük kelimesi
Ya da çocuk kelimesi insan kelimesi gibi
Ve bazı çiceklerin ve ülkelerin ismi
Örneğin yiğitlik
yoldaşlık
emek kelimesi gibi
Sonra kavgada düşen savaşcıların isimleri gibi
Bizim İNANÇ'IMIZDA onların arasındaydı
Ve Lenincilerin sesi
hakkın sesi diyenlerdendi bizim İNANÇ'IMIZDA
Zincire vurulmasın diye yaşam
Ve sona ersin diye insanın insana kulluğu
yok edilmeyen umud
inanç
ve Leninci bilinçle
dönüştürülmesi kavgasını verdi
yeryüzünün cennete...
Düşünerek gelecek günleri,
emeğin onuru
ve yarını yolunda
sevinci için yaşarken
savaşarak düştü.
İnsanın içini dolduran
düşündüren
hırsa boğan
ve ısıtan
anlam dolu kelimelerden
isimlerden
biri olarak
yüreğimize
kafamıza
kavgamıza
kazınırken;
Leninci gücümüzün
nelere yetebileceğini
öğretti bize
bizim İNANÇ.

İNANÇ vurulur mu?
vurulursa da kavga
durdurulur mu dedirtti
bizim INANÇ herkese

Paris Kirve Kalender
25.2.1981

S ndikal harek t v görevlerimiz

Faşist cunta, işçi sınıfını faşist devletin altında örgütleyemeyecektir. Türk-İş'i korporatif sendika yapma amacına ulaşamayacaktır. Sendikal hareketin geleceği partizan sendikacılıktır.

Celal Yıldırım

Geçmişe kısa bakış

"1950'lere dek işçi sınıfımızın örgütlenmesi ve savaşımı genel olarak yerel ve spazmodiktir. 1850'lerden 1950'lere dek sayısız çıkışlar olmuş fakat kurulan örgütler ya kendileri yaşayamamışlar ya da kapatılmışlardır. (...) İşçi sınıfının gerçek anlamda varlığı ve savaşımı *fabrika sistemiyle* bağlıdır ...

"1960'ların başından bu yana işçi sınıfımız bambaşka bir sınıftır, bu ortada. Ülke çapında sayısı artmış, güçlenmiş, güçlü örgütler kurmuş, tarihinin hiçbir dönemiyle kıyaslanamayacak denli üstün ve militan bir savaşıma atılmıştır. 1970'lere geldiğimizde Türkiye işçi sınıfı hiç kuşkusuz "KENDİSİ İÇİN SINIF"tır. Savaşım siyasal nitelik almıştır. Savaşımı sınıf savaşımıdır." (R. Yürükoğlu, *EZHT,* 5. Basım, s:109-110).

1968'lerden sonra, işçilerin, yığınsal hareketliliğinin süreklilik kazandığını görüyoruz. Aynı yıllarda, nüfusun tüm katmanları arasında hareketlilik vardır. Toplumda değişiklik isteği var. *Devrimci durum.*

Devrimci durum komünistlerin önüne geniş olanaklar sermiş, ama TKP'nin ismi var, cismi yok ortalıkta. TİP var, o da komünist değil.

Sosyalist fikirler, "teori", bölük-pörçük de olsa aydınlar ve devrimci öğrenciler arasında yaygın (başka türlü de olamazdı). Sosyalist fikirlere sempati duyan işçiler, sarı sendikacılığa *tepki* olarak kurulan DİSK'e ve bazı bağımsız sendikalara yöneliyor. Devrimci aydınlar, öğrenciler, işçilerle ilişki kuruyor, onları "eğitiyor", sendikaları, sendikal mücadeleyi "yönlendirmeye" çalışıyor. Derken 12 Mart darbesi bindiriyor.

1973-74 yıllarında işçilerde, sendikalarda hareketlenme tekrar başladı. TKP'de *örgütsel* canlanma var. Legal TİP yeniden açıldı, TSİP kuruldu. Sarı sendikacılığa karşı muhalefet Türk-İş'de, DİSK'de ve bağımsız sendikalarda önemli başarılar elde etti. Pekçok sendikada sarı yöneticiler devrildi. Bazıları da devrilmemek için birdenbire sosyalist kesildiler. 12 Mart döneminde gaspedilen sendikal-demokratik haklar geri alındı. 100 binleri kapsayan grevler, gösteriler olağan sayılıyordu. 1 Mayıs 76-77 nitelik ve nicelik bakımından kapitalist dünyanın en ileri gösterileri oldu.

Türkiye işçi sınıfının ekonomik-sendikal savaşımının bu yıllarda gösterdiği bazı önemli eğilimleri şöyle sıralabiliriz:

"Birincisi (...) hızlı sendikalaşmadır.

"İkincisi (...) sınıf sendikaları yönünde hızlı bir işçi akını vardır.

"Üçüncüsü işçi sınıfının, burjuvaziden izin almadan, varolan yasaların sınırlarını ilerilere iten eylemler yapışı, onun, hakların ancak savaşla alınabilirliği gerçeğini kavramış olduğunu gösterir.

"Dördüncüsü faşistlere, faşist tırmanışa ve her çeşit antidemokratik eğilime karşı amansızca savaşan işçi sınıfımız, aynı zamanda "sol" konuşan provokatörleri de seçip ayırmakta, saflarından temizlemektedir.

"Beşincisi, grevlerde, direnişlerde mitinglerde öne attığı istemler, onun, tüm ilerici sınıf ve katmanlara öncülükle yükümlü olduğunu, onların haklarını da, onlar adına savunmakla yükümlü olduğunu ne denli anladığına işaret ediyor.

"Altıncısı (...) çıkarlarının tüm dünya çapında ortak olduğunu anlıyor.

"Yedincisi, (...) savaşımı giderek siyasal nitelik kazanıyor. Ve de işçi sınıfımız, ekonomik-siyasal savaşım bütünlüğünü giderek daha derinden kavrıyor" (agy, s.96-99).

TKP, tarihinde en yığınsal dönemini yaşadı. Sendikaların önemli bir kesimini etkisi altına aldı. Bu gelişmeye karşılık, partinin sendikalara ilişkin politikası ne oldu?

"Oportünistler, fabrikada parti örgütlenmesini likide ettiler, fabrika çalışmasını, sendikalarda çalışmaya bağladılar. Fabrikaya sendikadan ulaşmayı amaçladılar. Bu nedenle sendika yönetimine gelmede entrikacı yöntemlere sarıldılar" (*TKP I. Leninciler Konferansı,* s. 45)

"Oportünistler 'örgütsel bağımsızlığı, siyasette partiye bağımlılığı' sözde kabul ediyorlar. Yönetime geldikleri sendikalarda bu ilkeyi iki kat çiğnediler. Bir yandan sendikaları partinin örgütü gibi kullandılar. Sendikalara etiket yapıştırdılar. Öte yandan partiyi sendikaların kuyruğuna taktılar. Parti eylemini, propagandasını sendikal çerçevede tuttular.

"Oportünizm ve burjuvazi, sendikalarda üyelerin söz, karar sahibi olmasını, kendi örgütlerini denetlemelerini engellemede birbirlerini aratmadılar. Sendika yönetimlerini tutabilmek için, tasfiyeciliği tek yöntem olarak seçtiler. Öncü, devrimci işçiler görevden alındı, üyelikten ihraç edildi. Sendika kongreleri, devrimcilere, komünistlere karşı savaş alanına çevrildi.

"İstemleri burjuvazisinin kabul sınırları içinde tuttu. Bu geri hedeflere varabilmek için de, sınıf enerjisini tüketici, barışçı eylem biçimleri önerdi. Uzun, kademeli grevler, işçi sınıfına sendikalara karşı işleyen silah durumuna geldi.

"Özetle, 12 Eylül öncesi dönemde, parti bütünüyle *sendikal siyaset* izledi. Bu tutum, hem sendikaları, hem de partiyi güçten düşürdü" *(TKP II. Leninciler Konferansı,* s.45).

Partinin etkisi altındaki sendikalar hızla üye kaybetmeye başladı. DİSK parçalanmanın eşiğine getirildi. Sendikal hareketi bölmekte, işçilerin devrimci çıkışlarını engellemekte, elini kolunu bağlamakta oportünizmle sosyaldemokrasi yarış ettiler. Bu duruma getirilen sendikal hareket, 12 Eylül'deki faşist darbeye karşı hiçbir direniş gösteremedi.

12 Eylül sonrası durum

Üniformalı finans-kapital in askeri darbeyle, açık faşist diktatörlüğü halkımıza dayatması birinci yılını doldurmak üzere.

"Faşist iktidar, faşizmin korporatif, monolitik toplum yapısına ulaşmayı amaçlıyor.

"DİSK'in kapatılmasıyla, Türk-İş, hükümette de 'temsil edilen' devlete bağlı tek sendika durumuna getiriliyor. Bu işleyişe göre Türk-İş'in görevi işçi haklarını göstermelik olarak bile savunmak değil, işçiler arasında faşist devletin disiplinini dayatmak olacaktır" (agy, s.25).

TKP II. Leninciler Konferansı, faşist diktatörlük koşullarında, sendikal hareket konusunda partimizin tutumunu saptarken iki konuya komünistlerin dikkatini çekti:

1. Çalışanların yükseltecekleri her çeşit ekonomik-sendikal istem, *doğrudan* devleti, faşist cuntayı karşısına alacaktır. İşçi sınıfının gerçekçi ekonomik-sendikal ve demokratik istemleri bugün *dünden daha fazla* olarak ancak devrimle alınabilir durumdadır. Ekonomik-sendikal haklar uğruna savaş, yığınlardaki gerilemeyi, düzenli geri çekilişe ve yeniden saldırıya dönüştürmek için önemli bir hareket noktasıdır.

2. Sendikal çalışma; Türk-İş'in faşistleştirilmesine karşı durmak. Açık olan tüm sendikalarda çalışma yürütmek. İşçilerin illegal anti-faşist örgütlenmesi.

Bu yazıda, özellikle, ikincisini, Türk-İş içinde çalışma ve işçilerin illegal anti-faşist örgütlenmesi konusunu açmaya çalışacağız.

Türk-İş nedir

II. Dünya Savaşı, sosyalizmin, Sovyetler Birliği'nin faşizme karşı *kesin* üstünlüğüyle

Devamı 6. sayfada

Baştarafı 5. sayfada
sonuçlandı. Avrupa'nın neredeyse yarısında halk iktidarları kuruldu. Dünyada genel bir demokrasi rüzgarı esti. Alman, İtalyan faşistleriyle işbirliği yapmış olan CHP hükümeti, daha önce yasak olan sendikaların kuruluşunu engelleyemedi. TKP'nin likidasyon dönemini yaşaması yüzünden, komünistlerin sendikal harekette önemli diyebileceğimiz bir etkinliği yoktu. CHP ve yeni kurulan DP arasındaki çekişme sendikaları etkisi altına aldı. Burjuvazinin *doğrudan* yönlendiriciliğiyle bazı sendikalar, 1952'de Türk-İş Konfederasyonu olarak birleştirildi.

Türk-İş daha baştan sınıf uzlaşmacılığı kimliğiyle doğdu. Amerikan tipi sarı-gangster sendikacılığın ve Avrupa tipi sosyal-demokrat sendikacılığın merkezi durumuna geldi.

1960 sonrası gelişme Türk-İş'i de etkiledi. 1967'de DİSK kuruldu. 12 Eylül'e gelindiğinde Türk-İş hâlâ, en büyük konfederasyon olarak varlığını sürdürüyordu. 12 Eylül'de tek konfederasyon olarak kaldı.

Bugün Türk-İş, gericiliğin yönetimde olduğu, faşistleştirilmeye çalışılan bir işçi örgütü olarak karşımıza çıkıyor. Bu özellikleri dolayısıyla Türk-İş içinde çalışma, komünistler için bugün daha da büyük önem kazanıyor.

Türk-İş içinde çalışma

Komünistler gericilerin yönetimde olduğu sendikalarda çalışmalı mıdırlar? Bu soruya ilk elde "hayır" cevabı veren herhalde yok. (Ya da biz bilmiyoruz.) Ancak, yaşama baktığımızda durum bu kadar açık değil.

Gericilerin etkisindeki sendikalarda çalışmayı menşeviklerin gözü hiçbir zaman kesmedi. 12 Eylül'den sonra bu konuda *elle tutulur* hiç birşey söylemedikleri için, daha önce söylediklerine bakabileceğiz.

1977 Konferansı belgelerini incelediğimizde, üç ayrı anlayışı bir arada görebiliyoruz; İ.Bilen'in sunduğu MK Raporu, A. Saydan'ın sunduğu Platform ve B. Yoldaş'ın yaptığı konuşma değişik şeyleri anlatıyor.

İ.Bilen şöyle diyor:

"Sendika bolluğu, sendikal hareketin bölünmüşlüğü, işçi hareketinin en zayıf yönlerinden biridir. Bu bölünmüşlüğü ortadan kaldırmak savaşı çoktan güncelleşmiştir" *(TKP 1977 Konferansı Belgeler,* Ürün Yayınları, s.39).

En genelinde doğru (!) söylüyor.

A. Saydan şöyle diyor:

"Çoğu zaman gericilerin elinde bulunan yığın örgütlerinde çalışmaktansa yeni bir yığın örgütü 'dernek veya sendika' kurmak yönüne gidilmektedir. Eğer, belirli bir yığını çekmek perspektifleri ve olanakları varsa, koşullara göre bu yönde de gidilebilir. Bu olanakların olmadığı yerlerde gericilerin elinde bulunan yığın örgütlerine girmek ve oralarda çalışmak gerekmektedir" (agy, s.130).

Platform, var olan büyük sendikalarda, yönetimde kimin olduğuna bakılmaksızın çalışmayı ayrı sendika kurma olanağının olmadığı durumlara kısıtlıyor. Böylece, sarı-gangster yöneticileri devirmek yerine, işin *kolayını* (menşeviklere kolay geliyor, aslında komünistlerin işini zorlaştıranı) seçiyor. "Eğer belirli bir yığını çekmek perspektifleri ve olanakları varsa 'yeni bir dernek veya sendika kurmak yönüne' gitmek." Böyle de yaptılar. Var olan sendikalarda "çalışmayı" buna güçlerinin yetmediği durumda seçtiler. Amaçları da, birazcık güç toplayıp, ayrı bir sendika kurmak ve işçileri oraya çağırmak oldu. Sonuç: işyerlerinden uzaklaştırılan militanlar, ileri işçilerin boşaltıldığı, enerjinin tüketildiği fabrikalar.

B. Yoldaş, ise şöyle söylüyor:

"İşçi sınıfının birliği, sınıf sendikacılığının çatısı altında, sömürüye ve baskıya karşı savaş temelinde sağlanacaktır. Kapitalizm koşullarında, bütün işçilerin, mutlak, sayısal olarak tek bir konfederasyonda toplanması ütopik bir istektir. Önemli olan, sınıf ve yığın sendikacılığı temelinde gelişen sendikal örgütlenmenin işçi sınıfının belirleyici bölümünü birleştirmesi ve kontrol edebilmesidir" (agy) s.157-158).

Aslında, B. yoldaş, bu anlayışıyla Saydan'ın daha da gerisine düşüyor. Türk-İş'te çalışmaya karşı çıkıyor. Saydan hiç olmazsa dükkan açamadığımız yerde Türk-İş'te çalışalım diyordu.

Yeri gelmişken, B. yoldaş'ın parlak saptamasına değinelim. "Bütün işçilerin *mutlak, sayısal* olarak tek bir konfederasyonda toplanması" elbette ütopik bir istektir. *Sendikal birlik*'ten anlaşılması gereken bu değildir.

Bu, sadece kapitalizmde değil, sosyalist devrimden sonra bile, ancak, uzun süre alan, sabırlı ve doğru bir çalışmayla gerçekleşebilecek bir istektir. "(Sendikalar — İ.S.) proletarya diktatörlüğü şartlarında, proletaryanın hemen hemen tümünü kapsamlarına alırlar" (Lenin, *Leninizmin düşmanı Troçkizm,* Yar Yayınları, s.228). Proletarya diktatörlüğü koşullarında bile *hemen hemen tümünü.*

Kapitalizm koşullarında, pekçok ülkede işçilerin çoğunluğu sendika üyesi değildir. Bunda yasal sınırlamalar, siyasi koşullar, ekonomi, vb. etkendir. Yerleşik anlamıyla sendikal birlikten kastedilen, sendikalaşmanın gereğini anlamış işçilerin çoğunluğunun örgütsel birliğidir. Bu, kapitalizm koşullarında da olanaklıdır. Çeşitli ülkelerde görülüyor. (F. Almanya, İngiltere, 1967 öncesi Türkiye vb.) Bazılarında ise göremiyoruz. Bunu, ülkenin somut durumu, sınıf mücadelesinin gelişimi belirliyor. Ülkesinde devrim yapmak isteyen komünistlerin, sendikaların bölünmesinden hiçbir çıkarı yoktur.

"Komünistler sendikal birliği gözetirler. İşçilerin büyük sendikalarda toplanmasından yanadırlar. Sarı yöneticileri devirme olanakları varken, devrimci durum bu olanakları daha da arttırmışken, tabanı olmayan küçük sendikalar kurmak, işçileri buraya çağırmak, öncü, devrimci işçilerle, yığınları birbirinden koparmıştır. Kapitalizm koşullarında, sendikaların bölünmüşlüğü bitmeyecektir. Bir sendikada komünistlerin artan etkinliği karşısında, burjuvazi mutlaka bölme girişiminde bulunacaktır. Ancak, oportünistler, bu yöntemi uygulamada burjuvaziden hiç geri kalmadı. TKP'nin menşevik yönetimi 'küçük olsun, benden olsun' mantığıyla tabela sendikalar kurdurdu. Küçük burjuva devrimcisi akımlar da aynı yolu izledi" (*TKP Leninciler Konferansı Kararları,* s.55).

Komünistler, yönetimde kimin olduğuna bakmaksızın tüm sendikalarda çalışırlar. İşçi hareketi içinde burjuvazinin uzantısı olan sarı yöneticileri sendikalardan temizlemek için, yığınları ve sendikaları partinin hattına, devrime kazanmak için aralıksız devrimci propaganda ve ajitasyon sürdürürler. Türk-İş içinde çalışma, 12 Eylül'le birlikte gelen yeni özelliklerle birlikte, bu çerçeve içinde ele alınmalıdır.

Yeni olan nedir

Oniki Eylül'le birlikte sendikal hareket de yeni bir döneme girdi. "Korporatif toplum ve devlet yapısına ulaşmayı amaçlayan cunta, tüm toplumu faşist bir devletin altında örgütlemeye çalışıyor." (agy, s.60). Açık tutulan, tek bırakılan Türk-İş'i bu amaç için, araçlardan biri olarak kullanmaya çalışıyor. Neden, başka ülkelerde olduğu gibi kapatmayıp da, Türk-İş'i seçmiştir.

1. Sendikalaşmış işçilerin çoğunluğunu kapsıyor. En büyük sendikal örgüttür.

2. Yönetiminin yapısı ve geleneksel uzlaşmacılığı elverişlidir. Sarı, sosyal-demokrat sendikacılar kendisine yardımcı olacaktır. Şide'nin bakan olması, sosyal-demokrat yöneticilerin, kongrelerde cuntaya bağlılık mesajları iletmeleri açıklamaya çalışmaları. Sosyal-demokratlar cuntanın işçi düşmanı uygulamalarına karşı çıkmıyorlar. Bakan olan Şide yerine kendilerinden birini getirmeye çalışıyorlar, bu yüzden *sadece* Şide'ye karşı çıkıyorlar. Bunlar, cunta ile

tam bir ortaklık içindedirler.

3. Türk-İş ağırlıkla KİT'lerde ve silah sanayinde örgütlüdür. Yıllardan beri yetiştirilmiş, işçiler üzerinde etkisi bulunan, Türk-İş kademelerinde önemli yer tutan, bir işçi aristokrasisi vardır. Finans-kapitalin, özel olarak üniformalı kesiminin KİT'lerde ve silah sanayinde "huzur"a ve üretim artışına ihtiyacı vardır.

4. Bu işyerlerinde, doğrudan devlet eliyle yaratılmış olan, hatırı sayılır sivil faşist örgütlenmenin varlığı. Bunlar, Türk-İş yönetimine de ortaktırlar.

Bu saydıklarımız, cuntanın Türk-İş üzerindeki iştahını kabartıyor. Kabul etmek gerekir ki, bunlar cuntanın işini kolaylaştırabilecek özelliklerdir.

Ancak bir de madalyonun diğer yüzü var: "Devlet, işçi-işveren ilişkilerinde, ücret, toplu sözleşme, sosyal güvenlik, kıdem tazminatı gibi işçiyi doğrudan ilgilendiren her konuda *tam* bir taraf oldu. Öyleyse çalışanların yürütecekleri her çeşit ekonomik-sendikal istem *doğrudan* devleti, faşist cuntayı karşısına alacaktır" (agy, s.57). İşçiler faşist devlete her karşı çıkışında Türk-İş yönetimini karşılarında görecektir. Sarı sendikacılığa her karşı çıkışında, çıplak bir biçimde faşist cunta ile karşı karşıya gelecektir.

Faşist cunta bunun bilincindedir. İlerici sendikaları kapattı, ama, bu sendikaların üyelerini hemen Türk-İş üyesi yapmaya çalışmıyor. Sendikalara üye olmayı ve istifa etmeyi yasakladı. Amacı, işyerlerini "muzur"lardan temizleyip, Türk-İş'i faşistleştirme yolunda önemli adımlar atıp, öteki işçileri daha sonra Türk-İş'e katmaktır. DİSK'in mücadeleci üyelerinin, ileri işçilerin, bu durumu *iyi* değerlendirmeleri gereklidir.

Nasıl bir çalışma

Burada, nasıl bir sendikal çalışma sorusu önümüze çıkıyor.

Menşevik Merkez Komitesi işçilere net hiçbir şey söyleyemiyor. Bir gün, "komünistlerin" Türk-İş içinde "savaştıklarını" söyleyip, bir başka yayında, "DİSK'i yaşatacağız, işçiler DİSK'ten istifa etmeyin", "... sendikası yaşıyor, savaşıyor, görevimizin başındayız" gibisinden sözlerin ciddiye alınabilecek yanı yoktur.

Bazı hareketler, *DİSK'in varlığını illegal olarak sürdürmesini* savunuyorlar. Bazıları da *merkezi illegal sendikalar kurma* çağrısı yapıyorlar. Aslında arada büyük bir fark yoktur. Farklı noktalardan hareketle her ikisi de *merkezi illegal sendikalar* öneriyor.

Sendikalar, yığınsal, geniş örgütler olmak zorundadır. "Eğer sendikalar, hiç değilse bilinçlenmenin bu ilkel derecesine ulaşmış olan herkesi birleştiremezse ve çok *geniş* örgütler olarak kurulmazsa, sendikaların asıl amacına ulaşmak olanaksızdır." (Lenin, *Ne Yapmalı*, Sol Yayınları, s.141).

Öte yandan "geniş bir örgüt sıkı gizlilik yöntemleri uygulayamaz (çünkü daha fazlasını ister)" (Lenin, agy.).

Sıkı konspirasyon sendikal örgütte olanaksızdır. "Sendikalar legalken bile sendika değiştirme, sendikalaşma eylemleri gizli yürütülmek zorundaydı. Sendika hakkının yasallaşması öncesinde verilen mücadeleler de gizli örgütlenmelerle gerçekleştirilmişti ve yasadışıydı. Bugün de sendikal örgütlenme yasadışı ve gizli yürütülecektir" *(Devrimin Sesi* (TDKP yayını) sayı: 13) deniyor. Ama, 12 Eylül öncesinin "gizliliği" ile, faşist diktatörlük koşullarının gerektirdiği konspirasyonu birbiriyle aynı şey gibi ileri sürmek ya illegaliteden haberdar olmamaktır, ya da sendikaların ne olduğunu bilmemektir.

"Kesin gizliliği korumanın zorunlu olması halinde, bir yığın örgütüne sahip olmak olanaklı mıdır? Bir yığın örgütüne, hükümete karşı inatçı ve sürekli bir mücadeleyi yürütebilecek bir örgütte bulunması gereken gizlilik derecesini hiçbir zaman veremeyiz." (Lenin, *Ne Yapmalı*, s.154)

Görüldüğü gibi "illegal sendika", kendi içinde çelişkili, tutarsız bir kavramdır. Ancak çok karmaşık, özel durumlarda önerilebilir. Bu özel durumların bir koşulu da, herhalde legal sendikaların tümüyle yasaklanmış olmasıdır. Bunun dışında illegal sendika önerisi ya ütopiktir, ya da polisin işini kolaylaştırmaya yarar.

Türk-Iş'e alternatif olacak illegal sendikalar kurulursa, bazı fabrikalarda ileri işçilerin önemlice bir kesimini kapsasa *bile* genelde işçilerin küçük bir azınlığını kapsayacaktır. Bu da sendikadan başka birşey olacaktır. Kaldı ki, sendikal

mücadele *sadece* ileri işçilerin sorunu değildir. Eğer işçilerin ileri kesiminin örgütlenmesi hedefleniyorsa, adı illegal de olsa, sendikal örgütlenmeyi hedef göstermek (deyim yerindeyse "layık" görmek) *gericiliktir*. İleri işçileri çağıracağımız yer illegal komünist partisidir.

DİSK konusuna gelince: DİSK yöneticileri tutuklanmamış olsalardı, *alta doğru dal budak salmayan bir biçimde* illegal faaliyet sürdürmeleri düşünülebilirdi. Demokratik haklar için mücadeleye faydaları olurdu. Hapisteki DİSK yöneticilerinin, mahkemedeki tavırlarıyla demokratik savaşıma şimdiden faydaları olmuştur.

II. Leninciler Konferansı TKP'nin tutumunu şöyle belirlemiştir:

"Komünistler, sendikal birlikten yanadır. Ama yaşamın acı bir şakası gibi bugün faşistleştirilen bir devletin parçası yapılmaya çalışılan Türk-İş tek sendika olarak karşımıza çıkıyor. Bu istenen bir durum değildir. DİSK'in kapatılması yoluyla, sendika seçme özgürlüğünü kaldırarak gerçekleştirilmeye çalışılan zorla birleştirmeye karşı sesimizi yükselteceğiz.

"Öte yanda, komünistler gerçekçi olmak zorundadırlar. Bugün, örgütsüz kalan geniş bir işçi kesimi, özellikle sınıfın geri kesimleri Türk-İş'e üye olmaktadır. Türk-İş de henüz faşist bir sendika değildir. Burada yapılacak çalışma büyük önem kazanmıştır, ve de bu çalışmanın ilk odağı Türk-İş'in faşistleştirilmesine karşı durmaktır. Cuntanın işçilerin karşısına dikmeye çalıştığı tek sendika silahı, doğru bir çalışmayla yarın işçilerin faşizme karşı çevirebileceği en güçlü silahlardan biri durumuna getirilebilir.

"Öte yanda, Türk-İş içinde çalışma yürütecek ileri işçilerin bir iç örgütlenmesi olması gerekir ki, bu sendikanın geri ve faşistleştirilmeye çalışılan yapısı içinde erimesinler, onu anti-faşist devrim savaşımı yönünde değerlendirebilsinler.

"Bugünkü ortamda illegal anti-faşist savaşım merkezleri bu görevi de üstlenmiştir. Bu merkezlerin dışında ayrı bir illegal sendikal örgütlenmeye gitmek, güçleri bölecek, illegal sendikal çalışmayı geri bir düzeye sınırlayacak, anti-faşist örgütlenmeleri de güçlü bir silahtan yoksun bırakacaktır" (*TKP II. Leninciler Konferansı Kararları*, s.60-61).

Faşist cunta, işçi sınıfını faşist devletin altında örgütleyemeyecektir. Türk-İş'i korporatif sendika yapmada amacına ulaşamayacaktır. Sendikal hareketin geleceği partizan sendikacılıktır.

Son birkaç söz

TKP EK Üst Bürosu faşist darbeden iki gün sonra yayınladığı bildiride şöyle diyordu:

"Faşist cuntanın ayaklar altına aldığı tüm demokratik hakları sonuna dek savunacağız. Bu savunuyu devrim amacına bağlayacağız. Demokratik hakları gerçekten savunmanın tek yolu, yurdumuzda faşizmi, emperyalizmi, işbirlikçi-tekelci kapitalizmi halkın devrimiyle parçalamaktan geçiyor."

Menşeviklerin merkez komitesi, devrimci durumun yaşandığı dönemde, barışçıl, reformist, geri hedefler gösterdi. Şimdi de, faşist cunta ile "gerçek Atatürkçülük" temelinde ittifak düşlediklerinden "cunta yıkılsın" demek gibi bir yanlışlığa düşmeden, "iş, ekmek, özgürlük", "işyerlerinin yönetimine katılma" vb.

Devamı 8. sayfada

Baştarafı 7. sayfada

gibi *hedefler* gösteriyorlar. Türk-İş'in yönetimine karşı tavırları da bundan farklı değil. "Türk-İş yöneticileri, tabanın sesine kulak vermeli" imiş.

"Sendikaları partinin hattına, devrime kazanmak", komünistlerin, sendikalardaki çalışmada, ulaşmaya çalıştıkları başlıca amaçtır. "Sendikaların tarafsızlığı" tezi karşıdevrime aittir. Sendikaların, partizanlığı, sadece, sendikalar içinde doğru bir komünist çalışma ile *kazanılır.* Daha şimdiden sağlam temeller atamazsak, devrimden sonra karşımızda büyük bir sorun duruyor demektir. İşte, Polonya olaylarında "bağımsız sendikalar" sorunu ile birlikte karşımıza çıkıyor. Dayanışma Sendikası'nın tüzüğüne, silah zoruyla, "Partinin yönetici rolünü" yazdırmak hiç birşeyi halletmiyor. Dayanışma kurulmadan önce de "sendika" vardı Polonya'da. Ama nasıl bir *sendika* ki, işçilerin büyük bir çoğunluğu ayrı bir sendikaya ihtiyaç duyuyor. Ne örgütsel bağımsızlığı, ne komünistlerin çalışması sonucu *kazanılmış* partizanlığı, ne de iç demokratikliği olan bir "sendika"!. Polonya Birleşik İşçi Partisi'nin yöneticiliği altındaki *sendika,* işçilerin sendikaya olan ihtiyaçlarına cevap verebilseydi Dayanışma diye birşey olur muydu? İşçi yığınları, bir karşı-devrimcinin peşinden gider miydi? Dini ilahîler söyleyerek *sosyalist* devlete karşı grevler yapar mıydı?

Fabrikalarda sendikal konuda çalışma yürütürken I. ve II. Konferans'ın "parti örgütünü başa al" uyarısını unutmamak gerekiyor. En küçük demokratik istemi haykırmanın cesaret istediği faşizm koşullarında komünist işçiler çalışmalarının önemli bir kesimini sendikal faaliyete ayırmak zorunda kalıyorlar. Bu da, fabrika parti örgütünün çalışmasını sendikal çerçeveye hapsetme tehlikesini taşıyor. İl komitelerinin bu konuda dikkatli olması, komite ve hücreleri sürekli uyarması gerekiyor. Doğru yapılmış bir *işbölümü* ve *denetlemeyle,* bunun üstesinden gelmek olanaklıdır.

T rörizm üstün

Nurten Keskin

Son günlerde, dünya tekelci basını, büyük ölçüde "uluslararası terörizm" felaketi ile uğraşıyor. Mehmet Ali Ağca'nın, Papa II. Paul'u vurmasıyla meşguliyet uluslararası örgütler düzeyine yükselerek doruk noktasına ulaştı. B.M. Genel Sekreteri Kurt Waldheim, uluslararası terörizm felaketiyle uluslararası düzeyde daha etkin önlemlerle savaşılmalıdır diyor.

Teröristlerin ve terörizmin kötülükleri, arkasında ulusal ve uluslararası düzeyde örgütlerin var olduğu, bugün Türkiye'de ve dünyada burjuva basının üstünde birleştiği noktalardır. Hepsi de bu felaketle etkin biçimde savaşılmasını istiyorlar.

Gerici basın ağzını açtı mı, terörizmin arkasında hemen KGB'yi arar, bir Sovyet parmağı bulur ve komünizme lânetlerini yağdırır. Liberal basın ise sol terörizmi açık ve net olarak koyarken, sağ terörizmin kime, neye hizmet ettiği konusunda çeşitli yollardan ortalığı bulandırır.

Ağca olayında aynen böyle oldu. *Tercüman,* Ağca'yı yüreği sızlayarak lanetlerken, köşe yazılarının sonlarını yine hep anti-Sovyetizm, anti-komünizmle bağladı. *Yankı* ise Ağca'nın MHP ile bağını, faşist olduğunu gördü, ama en tehlikeli demagojiyi yaptı.

Daha olayın olduğu günlerde faşist cunta bu olaya kendini aklama fırsatı olarak dört elle sarıldı. Ne denli haklı bir zeminde iktidarı aldıklarını dünyaya anlatmaya çalıştı. Uluslararası terörizmle, en azından ülkemizdeki uzantılarıyla en etkili mücadeleyi yürüttüklerini söyledi. Biz bu teröristi ölüm cezasına çarptırdık, ama Avrupalı dostlarımız kucak açtılar dedi. İşte fırsattan istifade cunta kendini dünya kamuoyunda aklaya dururken *Yankı*'nın 530. sayısının 7. sayfasında "Mehmet Ali Ağca" başlıklı yazıda şöyle deniyor:

"Siyasal Bilgiler Fakültesi, Siyasal Davranış Kürsüsü öğretim üyesi Doç. Doğu Ergil de, Ağca'nın bireysel bir terörist olmayıp, örgüt elemanı olduğunu söylüyor ve büyük cinayetini işleme döneminin, Türk askeri yönetiminin MHP'yi yargılamaya başlayacağı dönemle çakışmasına dikkat çekiyordu. Doç. Ergil'e göre MHP'nin üzerindeki baskının kaldırılarak devletin ele geçirilmesi hesaplanmıştı. Böylece aynı zamanda Türkiye, Avrupa Parlamentosu'nda desteksiz bırakılmak istenmişti. Doç. Ergil, 'Ermeni terörizminin nefret uyandırdığı bir dönemde Ağca kullanılarak dikkatler tekrar Türkler üzerine çekilmek istenmiş olabilir. Ayrıca yakında gündeme gelecek Kıbrıs konusu dolayısıyla da Türkiye'nin kaybetmesinden yana güçler bu kritik dönemde dünyanın nefretini Türk saldırganlığına çekmek isteyebilirler' diyordu".

Bu örnek liberallerin faşist cuntayı yığınlar önünde haklı çıkarmaktan başka birşey yapamayacaklarını bir kez daha gösteriyor. Yeniden "uluslararası terörizm felaketi" üzerine koparılan gürültüye dönersek, bu dünya burjuvazisinin demagojisidir. Uluslararası burjuvazi, soyut bir terörizm umacısı yaratarak, kendi terörizmini gizlemeye, işçi sınıfının sınıf mücadelesini soyut terörizm olarak göstermeye çalışıyor. Küçük burjuva kaynaklı teröre ise gördüğü işleve göre tutum alıyor. Küçük burjuvazinin devrim cephesini güçlendirici sonuç veren terörizmine başka davranıyor, bu sonucu vermeyen terör olaylarını ise alıp işçi sınıfına, devrimcilere karşı kullanıyor.

Haliç uçağının kaçırılma olayı bu son dediğimize örnektir. Tam Ağca olayında kuşkular faşist cuntanın kendisine doğru yönelirken, uçak kaçırma ortalığı bulandırdı. Düşmanın işine yaradı. Pek barışsever, anti-terörist Haig terörizm karşısındaki kararlı mücadelesinden dolayı Türk hükümetine övgüler yağdırdı. Terörizme bu kadar karşı olduklarını görünce insan bir an CİA'yı feshedeceklerini filan düşünüyor.

Terörizm konusuna bakarken de, her konuda olduğu gibi, sınıf bakış açısını bulmaya çalışmak gerekir. Bu, tek tek ülkelerde komünistlerin bakış açısını belirlediği gibi, dünya çapında da sosyalist ülkelerle, emperyalist ülkelerin tavır farkını belirler. Bu anlamda, emperyalist ülkelerle sosyalist ülkelerin terörizme karşı ortak mücadele platformu olamaz. Bu olursa, emperyalizmin, demagojik platformunda tartışma yapılıyor, onun çizdiği sınırlarda dünya olaylarına bakılıyor demektir. Dünyada halkların devrimci bilincinde bulanıklık yaratılıyor, dünya devrimi tehlikeye atılıyor demektir. Sınıf bakış açısı Marksizm-Leninizme sadık kalmakla korunur.

Yaşasın dünya devrimi!

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbin!
İŞÇİNİN SESİ
Tutuklu yoldaşlar! Siz halkımızın onurusunuz.
Yıl: 8, Sayı: 167-168
24 Ağustos 1981

ÇEK-AL

SBKP'nin 26. Kongresi*

R. Yürükoğlu

Değerli yoldaşlar!
Lenin'in partisinin, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin kongreleri dünya komünist hareketi için her zaman birinci derecede önem taşır. 26. Kongre de öyle oldu.

TKP Leninci örgütünün "resmi iyimserliklerle" örülü bir yanaşıma olanağı yoktur. Türkiye'nin çok çetin bir döneminde, teorisini ve pratiğini geliştirme göreviyle karşı karşıyadır ve bu görevi yerine getirmeye kararlıdır 26. Kongre'ye de, en başta bu göreve yardımcı olması amacıyla yanaşacağız. Her kişi ya da örgüt, güneşin altındaki yerini asıl olarak öteki kişi ya da örgütlerle olan farklılıkları aracılığıyla belirleyebilir. Dünya komünist hareketi özellikle son 15 yıl içinde çok değişik renkler kazandı. Yüro-komünist partiler, Arnavutluk Emek Partisi, Çin Komünist Partisi, Japonya Komünist Partisi, bizim "resmiler"... 26. Kongre'yi değerlendirme, TKP için SBKP' nin başarılarını ve sorunlarını öğrenme kadar, kendi anlayışını geliştirme için de önemlidir. Bu nedenle, Brejnef yoldaşın kongre raporunda söylediği, SBKP'nin yoldaşça eleştirileri her zaman severek kabul ettiği görüşüne sığınarak, daha çok raporun katılmadığımız yönlerine değineceğiz.

Raporda her görüşü ele almayacağız. Değinmediğimiz fikirler arasında da katıldığımız var, katılmadığımız var. En önemlilerine değinmeye çalışacağız.

I

SBKP'nin uluslararası siyaseti

Raporun birinci ana bölümü, *SBKP'nin Uluslararası Siyaseti.* Bunun da birinci alt bölümü, *Dünya Sosyalist Sisteminin Gelişmesi ve Sosyalist Ülkeler Arasında İşbirliği* adını taşıyor.

1. Dünya sosyalist sisteminin gelişmesi ve sosyalist ülkeler arasında işbirliği

Bu bölümde, SSCB, ADC, Bulgaristan, Macaristan, Vietnam, Küba, Laos, Moğolistan, Polonya, Romanya, Çekoslovakya *"sosyalist topluluk"* olarak adlandırılıyor. Yugoslavya, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti, Çin ve Kamboçya ise sosyalist topluluk dışındaki *sosyalist ülkeler* olarak ele alınıyor. Arnavutluk'un unutulması dışında, bu olumlu bir tutumdur.

Yine bu bölümde ilginç bir fikir (menşeviklerin bizi çok suçlamaya kalkıştıkları, *Sosyalizm Üstün Gelecektir*'de değindiğimiz), "tek dünya pazarı" fikri var. Açıkça söylenmiyor ama yanaşımda ortaya çıkıyor:

"Gerçekte belirtmek gerekir ki, ülkelerimiz son zamanlarda kuruculuk görevlerini daha karmaşık koşullarda yürütmek durumundadırlar.
"*Dünya ekonomisindeki kötüleşme ve yükselen fiyatlar* etkilerini duyuruyor".

Üçüncü olarak değinmek istediğim, Polonya değerlendirmesidir. Bu değerlendirme de büyük ölçüde *Sosyalizm Üstün Gelecektir*'de öne sürdüğümüz fikirlerle benzeşiyor:

"Emperyalistler ve suç ortakları sosyalist ülkelere karşı sistemli biçimde, düşmanca kampanyalar yürütmektedirler. Bu ülkelerde olup biten herşeyi kötülüyor ve çarpıtıyorlar. Onlar için en önemli şey, insanları sosyalizme karşı çevirmektir.
"Son zamanlardaki olayların defalarca gösterdiği gibi, sınıf karşıtlarımız yenilgilerinden ders çıkarıyorlar. Sosyalist ülkelere karşı eylemleri giderek inceliyor ve hainleşiyor.
"Ve de nerede emperyalistlerin yıkıcı eylemleri iç siyasetteki *yanlışlar* ve *yanlış hesaplarla* birleşiyorsa, orada sosyalizme düşman ögeleri harekete geçiren koşullar doğuyor. Kardeş Polonya'da olan budur. Sosyalizme karşı olanlar, dış güçlerin de desteğini alarak, anarşi yaratmaya, böylece olayları karşı-devrimci bir kanala sürmeye çabalıyorlar. Polonya Birleşik İşçi Partisi Merkez Komitesi'nin son Plenum'unda da belirtildiği gibi, Polonya'da sosyalist devletin temelleri tehlikededir. (...)
"Polonya'daki olaylar, *yığınların sesine kulak vermenin, bürokratizmin ve voluntarizmin* her belirtisine karşı kararlı savaş vermenin, *sosyalist demokrasiyi* aktif olarak geliştirmenin ve *dış ekonomik ilişkilerde* iyi düşünülmüş ve gerçekçi bir siyaset izlemenin parti ve onun *yönetici rolü* açısından ne denli önemli olduğunu bir kez daha gösteriyor" (abç).

Görüldüğü gibi rapor; emperyalist sabotaj iç siyasette hatalar ve yanlış hesaplarla birleşirse, sosyalizme düşman unsurların bereketli biçimde gelişeceği, azacağı bir ortam doğar diyor. Polonya'da, kardeş Polonya'da olan budur, ülke karşı-devrimci bir yola girmiştir diyor. Bu yorumla önemli ölçüde anlaşıyoruz. İşlenen hataları belirlemede anlaşıyor muyuz bilemiyorum ama suçluyu belirlemede anlaşıyoruz. Sorumluluk, suç partinindir. Sosyalizm düşmanları ellerindeki her silahla saldırıyor diyerek işin içinden sıyrılınamaz. Sosyalizm düşmanları öyle davranacak. Söylenecek söz yok. Kendimize bakmamız gerekir.
"Polonya olayları göstermiştir ki"! Demek ki, Polonya olayları parti

** Bu yazı bir gurup aktiviste verilen seminer notlarıdır. Amacı, Sovyetler Birliği'nin ve SBKP'nin genel bir değerlendirmesini, hatta 26. Kongre'nin genel bir çözümlemesini yapmak değil, 26. Kongre Raporu'nun belli noktalarına değinmektir.*

tarafından bunların yapılmadığını gösteriyor. Neler yapılmamış? Partinin yönetici rolü güçlendirilmemiş, bürokrasi ortadan kaldırılmamış, voluntarizm ortadan kaldırılmamış (bu sözcüğe daha sonra döneceğiz, voluntarizm sözcüğünün anlamlı bir yeri vardır), sosyalist demokrasi geliştirilmemiş ve gerçekçi bir dış siyaset izlenmemiş. Bunlar katıldığımız görüşlerdir.

Dördüncü nokta olarak Çin'le ilgili söylenenleri ele alacağız. Rapor, Çin Kültür Devrimi'nden söz ederken şöyle diyor:

"Bugünkü Çin yöneticilerinin kendileri ülkelerinde sözümona kültür devrimi döneminde olanı, 'en zalim bir feodal-faşist diktatörlük' olarak niteliyorlar. Bizim bu değerlendirmeye ekleyeceğimiz hiçbir şey yok".

Bu çirkin bir mantık oyunudur. Önemli olan Çin'deki kliklerin birbiri hakkında ne söylediği değil, ne olduğudur. Birbirinin gırtlağına yapışmış, birbirini iskemleden atmaya çalışanlar herşeyi söylüyorlar. Hele az gelişmiş ülkelerde neler söylüyorlar. Ama Brejnef'in yapması gereken nedir? Kültür Devrimi en barbar, feodal-faşist diktatörlük müdür, rayından saptırılmış, küçük burjuva devrimci bir girişim midir? Herşey olabilir, feodal-faşist diktatörlük olamaz. Haydi oldu diyelim, o zaman Çin nasıl sosyalist ülke olacaktır?

Birinci bölümün dikkate değer dört noktası, bu değindiğimiz fikirlerdir. Gerisi bilinen genel doğrulardır.

2. Yeni özgür ülkelerle ilişkilerin gelişmesi

İkinci alt bölüm, *"Yeni Özgür Ülkelerle İlişkilerin Gelişmesi"* (bu deyim de yeni çıktı!) adını taşıyor. Raporun geneline egemen olan belirsiz, kesinlikten uzak dil burada iyice yoğunlaşıyor. Dikkatli okunduğunda, "yeni özgür ülkeler" kavramının, "az gelişmiş ülkeler" yerine kullanıldığı anlaşılıyor. Daha sonra gelen bir bölümün *"kapitalist devletlerle ilişkiler"* adını taşıması da bunu kanıtlıyor.

"Yeni özgür ülkeler" kavramı, ekonomik-toplumsal-tarihsel gelişmeyi yansıtmayan, hatta yanlış yansıtan, kullanılması doğru olmayan bir kavramdır.

Yeni özgür ülkeler, aynı belirsizlik içinde genel olarak "kapitalist yolu izleyenler" ve *"sosyalist yönelimli ülkeler"* diye ikiye ayrılıyor. Sosyalist yönelimli ülkeler (ki Angola, Etyopya, Mozambik, Yemen ve Suriye(!) adları sayılıyor), "sosyalist gelişme yolunu seçen ülkeler" olarak tanımlanıyor. Bu kavram, daha önceleri kullanılan, "kapitalist olmayan gelişme yolu"nun yerini tutuyor.

Yeni özgür ülkelerin geri kalan gurubu da, Cezayir, Gine, İran, Hindistan, Irak, Mısır ve tarafsız ülkelerden oluşuyor. Hindistan yeni özgür ülke! Kavramın tersliği nasıl sırıtıyor. Öyle bir "yeni özgür" gurup ki, içinde yeni özgürü de var, ilk özgürü de var, hep özgürü de var. Tabii, bunu da bağımsız devlet olma anlamında kullanıyoruz. Yoksa bu ikinci gurubun hepsi emperyalizmin ekseni içindedir.

Bu bölümde değineceğimiz son konu Afganistan'dır ve bizce ele alınış biçimi son derece çirkindir. Önce söylenenleri okuyalım:

"Emperyalizm Afgan devrimine karşı ilan edilmemiş gerçek bir savaş açtı. Bu aynı zamanda *güney sınırlarımızın güvenliğine de* doğrudan bir tehdit yarattı. Bu koşullar altında dost bir ülkenin istediği askersel yardımı vermek zorundaydık" (abç).

Görüldüğü gibi, Kızıl Ordu'nun Afganistan'a girişi için aynı ağırlıkta iki neden sayılıyor. Emperyalizmin açtığı ilan edilmemiş savaş ve Sovyet güney sınırının güvenliği. Birincisine katılırız. "Ülkelerin iç işlerine karışmama", yaşamın kurtlar sofrasında ne denli çaresiz bir ilke. Genel olarak "uluslararası hukuk" denilen şey, yaptırım gücü olmayan, güç dengelerine göre değişen bir takım kurallar topluluğu. Bu ilke de onlardan biri.

Ne var ki, ikinci nedene katılmak olanaksızdır. Bu nasıl bir mantık olur? Afganistan'da devrimden önce kimler baştaydı? Öteki Sovyet sınırlarında kimler var? İsveç, Finlandiya, ABD, Japonya, Pakistan, İran, Türkiye. Bunlar Sovyet sınırlarına tehdit değil midir? Türkiye'deki faşist diktatörlük, hem de çok daha can alıcı bir sınıra çok daha büyük bir tehdit değil midir? "Sınır güvenliğine tehdit"in ölçüsü nedir? Böyle bir genellemeyle dünyanın en saldırgan ülkesi olmak da olanaklıdır.

3. SBKP ve dünya komünist hareketi

Üçüncü alt bölümün adı, *"SBKP ve Dünya Komünist Hareketi"*. Bu bölümde değineceğimiz birinci fikir, tümüyle katıldığımız ve *Sosyalizm Üstün Gelecektir*'de ve *Anti-Sovyetizm ve İşçinin Sesi* adlı yazıda işlediğimiz görüşlerle üstüste düşen bir fikirdir. Brejnef yoldaşın okuduğu raporda komünist partiler arası ilişkiler için şunlar söyleniyor:

"Komünist partilerinin etkinliği arttıkça, karşı karşıya oldukları görevler de giderek daha karmaşık ve çeşitli oluyor. Ve bu kimi zaman sınıf savaşının somut sorunlarında farklı değerlendirmelere ve yanaşım farklılıklarına, partiler arasında tartışmalara yol açıyor.

"Bize göre bu tamamen *doğaldır.* Geçmişte de kimi sorunlarda komünist partileri benzeşmeyen görüşler taşımışlardır. Gerçekler inandırıcı biçimde kanıtlamıştır ki, görüş ayrılıkları olduğu zamanlarda bile, ortak sınıf düşmanına karşı savaşta siyasal işbirliği olanaklı ve zorunludur. Sorunların çözümünde en büyük hakem zaman ve pratiktir. Lenin, birçok ayrılık 'yok olabilir ve kaçınılmaz olarak yok olacaktır. Bu, gerçekten güçlü düşmana, burjuvaziye karşı ortak savaşımın mantığı sonucunda gerçekleşecektir' (*Toplu Yapıtlar,* c.30, s.89) dediği zaman kesinlikle haklıydı" (abç).

Bu toparlayıcı, afaroz etmeyici bir tutumdur. Farklı görüşler olabilir, önemli olan ortak düşmana karşı savaşta cepheyi bölmemektir. Yürekten katılıyoruz, hatta bir adım da ilerletiyoruz. Zaman ve pratik, hakemliğini zaten büyük ölçüde göstermiştir ve göstermesi giderek hızlanmaktadır.

İkinci değineceğimiz yön SBKP'nin dünya komünist hareketi içinde kendine yöneltilen eleştirilere karşı tutumudur. Önce raporu okuyalım:

"Ülkemizin gelişmesinin *tekil somut yönlerine ilişkin* eleştirel yargılar bazen bazı komünist partilerince dile getiriliyor. Bizdeki herşeyin ideal olduğunu düşünmek bize yakışmaz. SSCB'de sosyalizm son derece güç koşullarda gerçekleştirildi. Parti bakir topraklarda yolunu açtı. Ve, yolda ne güçlüklerle, eksiklerle karşılaşıldığını ve hangilerinin hâlâ üstesinden gelinmesi gerektiğini bizden iyi kimse bilemez.

"Yoldaşça, yapıcı eleştiriye dikkatle kulak veriyoruz. Ama *sosyalist gerçekliği çarpıtan* ve bilerek ya da bilmeyerek *emperyalist propagandaya,* sınıf karşıtımıza yarayan 'eleştiri'lere *kategorik* olarak karşıyız" (abç).

Bu yaklaşıma Türkçe'de "sapıyla verip, kaşığıyla geri almak" denir. Eleştiri, yalnızca *"ülkenin gelişmesinin bazı tekil somut yönlerine ilişkin"* olabilecektir. Bu "tekil somut yönlerden" kalkarak yapılabilecek herhangi bir genelleme herhalde kabul edilebilir eleştiri içine girmiyor.

Daha önemlisi ve uzlaşılmaz olanı, yukarıdaki alıntı kabul edilebilir eleştiriye şöyle bir ölçüt getiriyor: Sosyalist gerçekliği çarpıtmayacak ve emperyalist propagandaya gereç sağlamayacak.

Bir kez, herhangi bir eleştirinin sosyalist gerçekliği çarpıtıp çarpıtmadığının hakemi eleştirinin yöneldiği kişi ya da kurum değil, bilim-uygulama ilişkisidir. Eleştiri yanlış ya da doğru olabilir. Yanlışını göstersin, doğrusunu söylersin. Yanlış eleştiriye kategorik olarak izin vermemek gibi bir tutum ne sosyalist demokrasi, ne demokratik merkeziyetçilikle bağdaşmaz. "Doğru eleştiri yapacaksın", olur mu böyle şey?

Sonra "emperyalist propagandaya gereç sağlamama" ölçütü en az üstteki

ölçüt kadar anlamsızdır. Haklı-haksız, yanlış-doğru, sosyalist ülkelere yönelen her eleştiri emperyalist propagandaya gereç sağlar. Emperyalizm orada o iş için duruyor. Öyleyse hiç eleştiri yapılmasın! Bizce, bu anlayışta en azından mantık hatası vardır. Evet, doğru ya da yanlış, her eleştiri gereç sağlar ama yanlış eleştirinin bırakacağı iz de o kadar olur. Hatta, doğrusunu gösterince tersine döner. Olmayan birşeyin eleştirisini emperyalizm uzun süre kullanamaz. Emperyalist propagandaya asıl kalıcı gereç sağlayan, eleştiri ya da o eleştiriyi yapan değil, yaşayan sosyalizmin kendisindeki eksiklikler, aksaklıklardır.

Üçüncü alıntıyı okuyalım:

"ADC'yi ya da Polonya'yı, Macaristan'ı ya da Küba'yı, Moğolistan'ı, ya da Yugoslavya'yı ele alın. Aslında tüm sosyalist ülkeler devrimi kendi yollarından, her ülkede sınıf güçlerinin karşılıklı yeralımının, ulusal farklılıkların ve dış ortamın dayattığı biçimleri kullanarak gerçekleştirdiler.

"Yeni sosyal sisteme silahlı savaşımla da, *barışçıl biçimlerle* de geçiş oldu" (abç).

Gördüğümüz gibi, alıntıda ciddi bir çarpıtma vardır. Ama tırnak içinde bir cümle ile gösterilemiyor. Alt alta yazılı iki paragrafın dikkatli okunmasıyla ulaşılıyor. Sosyalist ülkelerdeki *devrimleri* tartışıyor, farklı yollardan gerçekleşmiştir diyor. Hemen ardından, *yeni toplumsal sisteme geçiş* kiminde barışçıl, kiminde silahlı yoldan olmuştur diyor. Kimi *devrimler* barışçıl yoldan olmuştur demiyor. Böylece, barışçıl yoldan devrimler oldu demiş olmaktan kurtuluyor. Ama okuyanın kafasında bırakmak istediği izlenim bellidir. Tüm Sovyet kitapları, barışçıl yolun olanakları artmıştır, vardır diye yazıyor. Buna örnek gerek. Örnek yok bu dünyada. O zaman, devrimi silahla, Kızıl Ordu'nun belirleyici katkısıyla da yapsa, eski ezici sınıfın bir iç savaş çıkartamadığı ülkelerde "yeni toplumsal sisteme barışçıl yoldan" geçiliyor! Zor kullanımıyla demokratik devrimi yapıp, kesintisiz devrim sürecinden sosyalizme varılınca, bu "barışçıl yol" oluyor!

Anlaşmadığımız ve çarpıtma olarak değerlendirdiğimiz noktalardan biri buydu.

Şimdi, bu bölümün en canalıcı yanlışına geliyoruz:

"Bizim partimize göre, komünistler arasında fikir ayrılıkları giderilebilir, yeter ki, tabii, bunlar devrimcilerle reformistler, yaratıcı Marksizm ile dogmatik sekterlik ya da aşırı sol serüvencilik arasında temel ayrılıklar durumuna gelmiş olmasınlar. Bu durumda tabii, Lenin'in yaşam süresi içinde olduğu gibi bugün de uzlaşma olamaz. Ancak komünistler ortak devrimci dava için savaşıyorlarsa, bizce farklı görüşlerin ve konumların sabırlı yoldaşça tartışması, ortak amaçlarına en büyük hizmettir.

"*Büyük birleştirici ilke*, dünya komünist hareketinin birliğini arttırmada ve saygınlığını yükseltmede güçlü bir etken, komünistlerin emperyalizmin saldırgan siyasetine, bir nükleer felaket tehlikesini içinde barındıran silahlanma yarışına karşı, *barış için ardıcıl savaşımıdır*" (abç).

Böylece, dünya komünist hareketinin *büyük birleştirici ilkesini* öğrenmiş oluyoruz: Komünistler arasındaki fikir ayrılıkları reformistlerle ve aşırı sollarla komünistler arasındaki fikir ayrılıkları durumuna büyümemişse, ortak devrimci amaç için çalışılıyorsa, bu ayrılıkların üstesinden gelinebilir. Ortak devrimci amaç nedir? Barış için savaşımdır. Barış için savaşım da dünya komünist hareketinin büyük birleştirici ilkesidir.

"Her parti, işçilere sistemli olarak göstermelidir ki, kapitalizmi devrimle yıkmadan, ne uluslararası arabuluculuk mahkemeleri, ne silah indirimi için görüşmeler, ne Birleşmiş Milletler'in 'demokratik' yeniden örgütlenmesi, insanlığı yeni emperyalist savaşlardan kurtaramaz"

(Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.31, s.208).

İşte bu, ideolojinin siyasete teslimidir. Bu noktaya adım adım gelindi. Önce, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi çerçevesi içinde ideolojik birlik şerhi saklı tutularak, komünist hareket içindeki sağ eğilimlere küçük küçük ödünler verildi. Orada durmadı, çünkü ödünler sağ eğilimi daha da güçlendirmekten başka sonuç vermedi. Ardından pekçok parti Marksizmin temel önermelerini ve proletarya enternasyonalizmini reddedince, Avrupa komünist partileri toplantısında bu kavram geri çekildi. Bundan sonra, Avrupa komünist partilerini biraraya getirebilmenin en kolay temeli olarak barış konusu öne çıktı. Bu büyük birleştirici ilkeye böyle gelindi.

Dünya devrimi, sosyalist devrim, proletarya diktatörlüğü, proletarya hegemonyası, enternasyonalizm gibi konular oportünist partiler tarafından yadsındıkça, barış konusu ortak bölen gibi ortaya çıktığı için, barış da düzgün ele alınamazdı. Halkların en temel istemlerinden olan barış böylece komünist değil, pasifist bir yanaşımla işlenmeye başlandı. Savaşın emperyalizmle, barışın devrim ve sosyalizmle bağı, bırakın devletlerarası görüşmelerde, komünist partileri toplantılarında, kongrelerinde gösterilmez oldu.

Oysa, en azından komünistler arası platformlarda şöyle konuşmak gerekir:

"İlhak değiş tokuşunun olmadığı, kapitalist soyguncular arasında ganimet paylaşmasının olmadığı bir barışın yolu var mıdır? Vardır: Bu yol, dünya kapitalistlerine karşı işçilerin devriminden geçer" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.25, s.55).

Komünist platformlarda böyle bir anlayış gerektiği için, 1921'de kabul edilen *Komintern'e Giriş Koşulları*'nın 6. maddesi bu anlayışı koşul koymuştur.

"Yalnızca yeminli sosyal-yurtseverliği değil, aynı zamanda sosyal-pasifizmin sahteliğini ve ikiyüzlülüğünü de açık etmek, Üçüncü Enternasyonal'e katılmak isteyen her partinin görevidir. Her parti, işçilere sistemli olarak göstermelidir ki, kapitalizmi devrimle yıkmadan, ne uluslararası arabuluculuk mahkemeleri, ne silah indirimi için görüşmeler, ne Birleşmiş Milletler'in 'demokratik' yeniden örgütlenmesi, insanlığı yeni emperyalist savaşlardan kurtaramaz" (Lenin, c.31, s.208).

Raporun, "*SBKP ve Dünya Komünist Hareketi*" adlı bölümünde barış konusunu ele alış biçimine katılmadığımız bir yana, doğru bile ele alınsaydı, barış "*dünya komünist hareketinin büyük birleştirici ilkesi*" olamazdı. Barış halkların en temel bir istemidir ve herşey gibi haklı ve kalıcı bir barış da ancak sosyalist devrimlerin zaferiyle sağlanabilir, ve bu partiler *komünist* partileridir. Bu nedenle, dünya komünist hareketinin büyük birleştirici temeli (ilkesi vb.) barış için savaşım değil, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmidir.

4. Kapitalist devletlerle ilişkiler ve saldırgan güçlere karşı çıkış
Barış ve işbirliği siyaseti

Bu bölüm, teorik çözümlemelerin yer almadığı, silah indirimi, askersel harcamalar, ikili görüşmeler gibi teknik konuların ağırlıkta olduğu bir bölüm.

Türkiye bu bölümde ele alınıyor, ki bu 25. Kongre'nin yaptığından daha doğru bir değerlendirmedir. Ayrıca ele alış sırası da Sovyetler Birliği'nin Türkiye'ye verdiği önemi gösteriyor. Türkiye'ye, kapitalist ülkeler arasında şu

sırada değiniliyor: ABD, Fransa, Almanya, İtalya, Finlandiya, Türkiye. Sınır komşusu olmaktan dolayı.

5. Barışı güçlendirmek, detantı derinleştirmek ve silahlanma yarışını durdurmak için

Bu bölümde şöyle bir değerlendirme yapılıyor:

"Yoldaşlar, *partimizin ve hükümetimizin dış siyasetinin temel yönü,* her zaman olduğu gibi bugün de silahlanma yarışını durdurmak ve savaş tehlikesini azaltmaktır" (abç).

Tek başına bu alıntı sonuç çıkartmak için doğru olmaz denilebilir. Ancak, komünist hareket bölümünde, kapitalist devletlerle ilişkiler bölümünde ve detant bölümünde tüm söylenenlerle birlikte ele alındığında, barış konusundaki yanlış vurgu çok iyi belirmektedir. Raporda dünya devrimi kavramının hiç kullanılmamış oluşu, bunun yanında sayfalar dolusu pratik önerilerin varlığı da vurguyu güçlendiriyor: *"Herşey barış için"!*

"Partimizin ve hükümetimizin dış siyasetinin temel yönü" barış için savaşımdır demek, "herşey barış için" demektir. Komünistler en aktif barış savaşçılarıdır ama herşey de barış için değildir. Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin ve Sovyet devletinin dış siyasetinin temel yönü, en azından şu sıralarda tek tek ülkelerde devrimler yoluyla ilerleyen dünya devrimine kendi gücüyle orantılı aktif yardım, bununla doğrudan bağlı olarak sosyalist ülkeler topluluğunun güvenliğidir. Barış, bu amaçlara en yakından yardımcı olduğu için ve olduğu sürece vazgeçilmez bir savaşım odağıdır. Barış adına örneğin bir büyük emperyalist ülkede başlayan ve başarı şansı yüksek olan bir devrime açık-aktif destek vermemek olamaz. Ya da diyelim emperyalistler Moskova'yı istesinler! ... Sonra, her savaşa da karşı değiliz. Haklı savaşlara karşı değiliz.

"Son olarak bizim 'barış programımız', emperyalist güçlerin ve emperyalist burjuvazinin demokratik bir barış *veremeyeceğini* açıklamalıdır. Böyle bir barış aranmalıdır ve onun için savaşılmalıdır, ama bu *geçmişte,* emperyalist olmayan kapitalizmin gerici ütopyasında ... *değil, gelecekte,* proletaryanın sosyalist devriminde aranmalıdır" (Lenin, c.22, s.167-168).

Brejnef yoldaşın okuduğu raporda gelen barış çağrısına ve önerilerine gönülden katılıyoruz. Barış savaşımının dünyada tuttuğu büyük önemi kavrıyor ve benimsiyoruz. Ancak bu öneriler herhangi bir burjuva pasifistinin de kabul edebileceği önerilerdir. Komünist barış programı değildir. Bu da yapılabilir. Örneğin, 1922 yılında Cenevre barış görüşmelerine giden Sovyet delegasyonu için yazdığı direktif taslağında Lenin böyle burjuva pasifist bir program önerilmesini istiyor ve şöyle diyor:

"Bu program burjuva pasifist bir program olmalıdır, ama şu koşulla: Bizim delegasyon, uygun bir zamanda ve net bir biçimde, burada komünist bir program — ki bizim görüşlerimize uyan tek program odur — (kısaca anlatın) önermediğimizi, çünkü bizle temelden farklı görüşleri olan öteki delegasyonların önüne, ... bazı palyatif ve reformist tipte önlemler koymak istediğimizi dile getirsin. Bazı koşullarda palyatif önlemlerden oluşan bu program, varolan güç durumu hafifletmeye yarayabilir" (Lenin, c.42, s.396-397).

(Burada sözü geçen reformist önlemler, enflasyona karşı önlemler, uluslararası bir altın rezervi kurulması, karşılıklı silah indirimi vb.dir).

Evet bu da yapılabilir. Komünistler burjuva pasifist bir barış programı öne sürebilirler. Ancak bu toplantı, dünya komünist hareketinin öncü partisi, SBKP'nin kongresidir. Lenin, burjuvalarla görüşürken, pasifist bir program önerirken bile komünist barış programını açıklayın derken, kongre raporunda yalnızca o düzeyde durulması doğru değildir.

Lenin'in belirlediği ve bugün de aynı derecede geçerli olan komünist barış programı çok şematize bir biçimde şöyle maddelenebilir:

1. Burjuvazinin, sosyal-şovenistlerin ve sosyal-pasifistlerin demagojilerini sergilemek.
2. İlhaka karşı olmak, ulusların ayrılma hakkı dahil tüm haklarının kabulü için çalışmak.
3. Gerçek demokratik ve kalıcı barışı sosyalist devrimlerde aramak.

(Devam edecek)

Faşist diktatörlük ve Anayasa

Hatice Duman

Türkiye burjuvazisi artık burjuva demokrasisinin sınırları içinde olan ve bu çerçeve içinde de güdük kalan bir takım hakları bile kaldıramıyor. Bu "yük"ün onu ezip geçme tehlikesine karşı — demokratik hakların varlığı tek başına burjuvaziyi deviremez ama burjuvaziyi devirecek işçi sınıfına hareket yeteneği sağlar — tank, tüfek yardımıyla diktatörlüğünü sürdürüyor.

Faşist diktatörlüğün anayasası açık zorbalık, terör, şiddettir. Ne var ki şimdilerde bir yandan faşist diktatörlüğün sözcüleri, öte yandan liberal burjuvazinin sözcüleri, anayasanın çok önemli olduğundan dem vuruyorlar.

Şimdi burjuva çevrelerinde gündemde olan bir sorun, bu zorbalık diktatörlüğünün biçimini hazırlamak, halk yığınlarına "hak, hukuk, yasa" demagojisi ile gidebilmenin olanağını yaratmak sorunudur.

Bu hazırlanacak anayasa da temelde 27 Mayıs Anayasası'yla aynı işleve sahiptir: Özel mülkiyeti, burjuva diktatörlüğünü korumak.

Ne var ki, 27 Mayıs Anayasası, daha değişik koşulların ürünüdür. Bu nedenle perspektifi Batı tipi burjuva demokratik bir yapı kurmaktır. Bu Anayasa'nın "lüks" olduğu birçok kez gerici iktidarlar, tarafından belirtilmiş, hatta 1960'dan bu yana birçok maddeleri budanmıştır. Zaten pratikte de burjuvazi uzun süredir bu Anayasa yokmuş gibi davranıyor, yalnızca liberaller arasıra Anayasa'ya aykırılıktan söz açıyordu.

"Sistemle ilgili her alanı düzenleyen koşullar ve kurumlar, yasaklar ve yaptırımlar dizisinden oluşmuştur Anayasamız. Örneğin 'demokratik devlet' Cumhuriyetin temel niteliklerinden biridir. Ne var ki, demokratik kurallar, özellikle iktidar-muhalefet diyaloğu, yani konuşma ve uzlaşma yöntemi işlememiştir. 'lâik devlet' ilkesi, çok eskilerden bu yana zedelenmekten kurtulamamıştır. Atatürk milliyetçiliği değişik yorumlara bağlanmıştır. Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmezliği ilkesine karşı bölücülük ve rejimi ortadan kaldırmayı amaçlayan ideolojik, silahlı şiddet eylemleri giderek yoğunlaşmıştır. 'Sosyal devlet' kuralları uygulanmamıştır. Kamu kurumları bilinen nedenlerden işlemez duruma gelmiştir. Kuralları ve yaptırımları uygulayanların, kurumları oluşturanların bireyler olduğu gözönünde tutulursa, başarısızlığın hangi nedenlerden kaynaklandığı ve sistem suçlamalarının yanlışlığı ortaya çıkmıyor mu?" (*Yankı*, sayı: 513, 26 Ocak 1981).

Bu soruyu eski Anayasa Mahkemesi Başkanı Muhittin Taylan soruyor. İşte burjuva aydınlarının dar görüşlülüğü budur. Anayasanın işlevsizliğini açıkça belirttikten sonra, bunun nedenini bir takım kötü niyetli kişilerde aramak, bireylerin özel niyetlerine indirgemeye çalışmak saçma ve bilim dışıdır.

Bu Anayasanın işlememesinin temel nedeni, emperyalizmin zayıf halkası olan bir ülkede burjuvazinin karşılayamayacağı demokratik ögelere sahip olmasıydı. Marks 1848' de Fransa'da burjuva cumhuriyetçilerinin çıkardığı Anayasa için şöyle diyor: "Anayasa burjuvazinin siyasal egemenliğini, düşman sınıfların her an zafer kazanmalarına yardım eden ve bizzat burjuva toplumunun temellerini sarsan demokratik koşullar içine sıkıştırmaktadır." (*Fransa'da Sınıf Savaşları*, Sol Yayınları, s. 78).

1961 Anayasası'ndaki kısıtlı demokratik haklar bile burjuva toplumunun temellerini sarsmaya başlayınca, Anayasa önce budandı, sonra rafa kalktı, 12 Eylül'de ise açık baskı ve terör "anayasa" oldu.

Yapılan zorbalığın "demokrasiye dönüş takvimleriyle", Kurucu Meclis sahtekârlığıyla, yoğun anayasa çalışmalarıyla perdelenmek istenmesi, halkımızı aldatmıyor. *Yankı, Milliyet* ve *Cumhuriyet*'in sürekli bu konularda kamuoyu oluşturucu biçimde yayın yapmasına karşın emekçi kesimler, doğru bir politik bilinçle olmasa bile, sınıfsal önsezileriyle anayasa hazırlama girişimini umursamıyorlar. Çünkü şu anda zaten geçerli olan anayasayı, "sokaklarda asker, hapiste onbinler" kuralını yaşıyorlar. Gerisi boş burjuva demagojisi! Söze, formüllere gerek yok! Sıkıyönetim bildirileri, işkenceler, baskınlar burjuvazinin hukukunu belgeliyor. Bunun için bir de anayasa hazırlamak olsa olsa bunu kağıt üstünde belgeler.

Marks aynı anayasa için şöyle diyor:

"Eskiden anayasalar, toplumsal altüst oluş süreci bir durgunluk noktasına varınca sınıflar arasında yeni oluşan ilişkiler sağlamlaşınca, iktidardaki sınıfın rakip kesimleri aralarında, kendi aralarında, savaşımı sürdürmelerini ve aynı zamanda gücü tükenmiş halk yığınını bu savaşımın dışına atmalarını sağlayacak bir uzlaşmaya vardıkları zaman yapılır ve kabul edilirdi. Bu Anayasa (1848 Anayasası'ndan söz ediyor — İ.S.) tersine hiçbir toplumsal devrimi berkitmiyor. Eski toplumun devrim üzerindeki geçici zaferini gerçekliyor." (agy, sayı:76).

Marks'ın bu dediği, bizde, hem 1961 Anayasası, hem bugün faşist diktatörlüğün geveleđiği anayasa için geçerlidir. 1961 Anayasası da belli bir denge ürünü değildi, faşist diktatörlük anayasa çıkarırsa, bu da sınıflar arasında yeni oluşan, sağlam ilişkilerin değil, *bastırılan devrimci durumun belgesi* olacaktır. Bu da, Marks'ın deyimiyle "geçici" bir zaferdir. Çünkü ne halkımızın gücü tükenmiştir, ne de çelişkiler pembeleşmiş, yumuşamıştır. Faşist diktatörlüğün şiddeti çok daha güçlü bir devrimci duruma gebedir.

Paris'teki Türkiyeli sol akımlar

Yaşanan gericilik döneminin etkileri Paris'teki Türkiyeli sol akımlarda da yansıyor.

Yürükoğlu yoldaşımız şöyle demişti:

"...Yeni duruma ayak uyduramayınca devrimci cephede üç eğilim beliriyor: Şimdi toplumda, toplumsal psikolojide geriye doğru kayış ve yılgınlık var, bazı hareketler buna teslim oluyorlar (...) Yolunu bulamayan hareketler için birinci eğilim toplumsal psikolojideki geri gidişe teslim olmak, iyice sağa kaymaktır.

"İkincisi, hâlâ eski yöntemlerde ısrar edip, kendi küçük gurubunu ayakta tutabilmek için 'intihar uçuşları' yapanlardır. Üçüncüsü çeşitli hareketler kendi tıkanıklarını çözebilmek için birleşme yoluna başvuruyorlar" (*İşçinin Sesi*, sayı:160, s.4).

Yoldaşımızın bu genellemesi Paris somutunda şöyle yansımaktadır: Birinci eğilim, FKP'de ve CGT sendikalarında üslenen menşevik eylemsizliğin Atatürkçü konumlarında, militan kadrolarını cephe (HDÖ) gurubuna kaptırmasıyla birlikte Dev Yol'un hızla sağa kaymasında yansıyor. İkinci guruptakiler, cepheciler (ki bunlar Dev Yol'un eski militan kadrolarıdır) ile on-onbir kişiden meydana gelen Dev Sol'culardır. Üçüncü guruptaki eğilim ise PKK' lılar da ve HK'lılarda yansımaktadır. Bu grupların dışındaki Partizan kendi iç bünyesindeki merkez-muhalefet çekişmesiyle uğraşırken, Troçkistler amipvari bir biçimde, içlerinde ikişer-üçer kişilik beş guruba bölünmüşlerdir. TİP'lilerden ise hiçbir ses-seda çıkmamaktadır.

Paris'teki bu durum tüm devrimciler açısından çözüm gerektiren sorunları gündeme getirmektedir. Bu noktada Paris'teki komünistlere büyük görevler düşmektedir ki komünistler de bu görevleri lâyıkınca yerine getirmenin çabası içindedirler.

Şaban Çınar, Paris

YAZ TAARRUZU

Her yönüyle başarılı bir taarruz haftası

K. Boz, Hamburg

Yoldaşlar,
Bu yazıda Hamburg Türkiyeli İlericiler Birliği'nin 9. hafta Yaz Taarruzu toplantısını kısaca anlatacağım.

Toplantı iki bölümden oluşuyordu. Birinci bölüm, her zaman yapıldığı gibi, yaz taarruzunun önemi, içeriği ve o haftanın somut durumuna ilişkindi. İkinci bölüm ise seminerdi.

Birinci bölüm, önceki haftaların yaz taarruzu toplantılarına göre, gerek katılım bakımından, gerek özveri bakımından en başarılı toplantıydı. Bu toplantıda yaz taarruzuna katılan yoldaşlarımızın yarısından çoğu, koydukları hedefleri, taarruzun bitişinden bir hafta önce aşmış oldular. 9. haftada, örgüt olarak tüm yaz taarruzu için koyduğumuz hedefin yarısına yakın para toplayarak önceki haftalara göre rekor kırdık.

Toplantımızın ikinci bölümü seminerdi. Seminerin konusu ise faşizm ve 12 Eylül idi. Semineri hazırlayan yoldaş, konuyu üç bölümde anlattı. Birinci bölümde, geçmiş faşizm deneylerinden çıkan dersler öz olarak ortaya kondu. İkinci bölümde, ülkemizde 1968'den 1980'e kadar yaşanan devrimci durum, finans-kapitalin faşizm özlemi, 12 Eylül'den sonra devrimci durumun geçici olarak bastırıldığı anlatıldı. Üçüncü bölümde ise faşizme karşı mücadele anlayışımız net bir biçimde açıklandıktan sonra tartışma bölümüne geçildi.

Seminere *Kurtuluş*'tan, Komkar'dan, *Der Weg-Yol*'dan, PKK'dan arkadaşlar da katıldılar (*Kurtuluş*'tan ve *Yol*'dan arkadaşlar seminerin bitiminde geldiler).

Birkaç kişi konuştuktan sonra, Komkar'lı arkadaş söz aldı. Bu arkadaş, faşizm konusuna değinmedi. Konuşmasında, Türkiye'nin emperyalistleşmesinin söz konusu olamayacağını söyleyip, faşist darbeyi esas olarak emperyalizme bağladı. Bir de yeni bir emperyalist paylaşım savaşının olanak dışı olduğunu söyledi.

Bunun üzerine bir yoldaşımız söz aldı. Yoldaş konuşmasında, kuşkusuz emperyalistlerin 12 Eylül faşist darbesini onayladığını ve desteklediğini fakat herşeyi yalnızca emperyalizmin sırtına yüklemenin tekelci burjuvaziyi aklamak olacağını söyledi. Bugün Türkiye'de finans-kapitalin varlığını, bir kere bir ülkede finans-kapital olgusu oldu mu, ister istemez dışarıya açılma isteğinin beraberinde geleceğini, ama bu istemin gerçekleşip, gerçekleşmeyeceğinin somut koşullara bağlı, ayrı bir konu olduğunu anlattı. Yeni bir emperyalist paylaşım savaşının olmayacağı görüşüne de Lenin'den alıntı yapılarak cevap verildi: "Kapitalizm var olduğu müddetçe emperyalistler arasında paylaşım savaşları da var olacaktır".

Birkaç yoldaş daha görüşlerini belirttikten sonra, *Kurtuluş*'çu arkadaş söz aldı ve konuşması süresince, Troçki'yi aklama taktiği izledi. Bu arada bir soru üzerine, "ben Troçki'yi savunmuyorum ama yiğidin hakkını yiğide vermek gerek" dedi. Bu arkadaşın hemen arkasında *Weg-Yol*'cunun söz hakkı vardı. O da "ben arkadaşın söylediklerinin hepsine katılıyorum" dedi.

Kurtuluş'çu görünümlü Troçkist arkadaşın iki saatten fazla süren konuşmaları bitip, *Weg-Yol*'cu da onayladıktan sonra, bir yoldaşım söz alıp cevap verecekti ki, kalkıp gittiler. Yine de biz, semineri sürdürüp anlatılan yanlış anlayışları ve bunlarla menşevik görüşler arasındaki akrabalığı sergilemeye çalıştık.

Giden arkadaşın cuntanın neden faşist olmadığına yanıtı, cunta küçük burjuvaziyi örgütleyememiş ve tabandan gelmemiştir idi. Faşizmin olması için *mutlaka* küçük burjuvazinin faşizm tarafından örgütlenmesi gerekirmiş. Bu anlayış Marksizm-Leninizmi kalıplara sokmaktan, başka birşey değildir ve ayrıca bugün daha ileride değineceğimiz gibi, faşizmi MHP'yle sınırlayan menşevik mantıktan farkı yoktur. Almanya'da ve İtalya'da faşizm, tepeden giriştiği manevralarına tabandan da destek örgütleyerek gelmişti. Bu doğrudur ama hep aynısı olacak, yoksa faşizm olmaz demek, Marks "devrim, önce gelişmiş ülkelerde olacak" dedi diye, devrimi yapmak için ülkenin gelişmiş kapitalist ülke olmasını beklemek gibi birşey olur. Marksizmin ruhuna aykırıdır.

Türkiye'de önceleri burjuva yazarlar hep bir ağızdan, orta tabakaların korunmasını, onlara hiç olmazsa bir "ev" verilmesini vaaz ettiler. Ama, finans-kapitalin üzerinde dikildiği derin yapısal bunalım değil "ev" vermeyi, var olan evini de elinden almayı beraberinde getirdi. Bu, rejimin faşizm olmadığını göstermez. Türkiye'de, faşizmin başarı şansının azlığını gösterir.

Arkadaşın esas kimliğini belirleyen, ordu değerlendirmesi oldu. Arkadaş önce, ordunun bütünü faşist olmaz ama ordunun içinde faşist hareket de var (faşist hareketten MHP'yi anlıyor!) dedi. İşte bu faşist hareket örgütlenip başa gelirse faşizm o zaman iş başına gelirmiş! Biraz daha açarsak, bugün Türkiye'de faşizm henüz, özellikle de ordu içinde örgütlenme aşamasındaymış. Bu örgütlenmenin sonucunda, yeni bir darbe olacakmış. Tabii faşistler o zamana kadar orta tabakaları da örgütleyeceklermiş ("oyun bozulur yoksa"). Ancak o zaman Türkiye'de faşizm işbaşına gelirmiş! İşte yoldaşlar, menşevik mantıkla akrabalık tam da burada kendisini gösteriyor.

Menşeviklerimiz, generallerin arasında bazı "gericilerin" olmasına rağmen, demokrat, hatta anti-faşistler de vardır diyorlar. Onun için,

Yaz Taarruzu eğitimdir

Beşinci Yaz Taarruzu'nun 10. haftası da geçti.

Bu süre içinde, İTİB olarak hedefimizi tamamladık da, aştık da. Ayrıca, son Pazar toplantısında Avrupa'daki yoldaşlarımızdan aldığımız haberden öğrendik ki, 10.haftada genel hedef de tamamlanmış ve aşılmıştır.

Bunların verdiği güven ve yarattığı coşkuyla, toplantıda, İngiltere'de taarruzu üç hafta daha uzatmaya karar verdik. Bu kararda, yaz taarruzu toplantılarına tutkunun da payı olsa gerek. Yaz taarruzu toplantıları özveri yarışı içinde türlü yaratıcı önerilerin çıktığı, hem canlı, hem öğretici toplantılar oluyor.

Bu toplantılar, bireyciliği aşan, devrimci özveriden onur duyan komünist kişiliklerin yetişme sürecinin halkalarıdır.

Son sıralarda Menşeviklerin Sesi, tam burjuvazi saldırırken, yaz taarruzuyla *İşçinin Sesi*'nin de kendilerine saldırıya geçtiğini söylüyor! Menşevikler, "taarruz" sözcüğünü de artık Kemal döneminin çağrışımlarıyla yorumluyorlar ve askersel saldırı diye anlıyorlar. Bu vulgar anlayış bir yana, yaz taarruzu, çok çeşitli yönüyle burjuvaziye ve oportünizme bir saldırıdır. Ve bu saldırıda önemli mevziler kazandık, daha da kazanacağız.

C.Ç., Londra

cuntaya karşı mücadele değil, tam tersine cuntanın bir kesimiyle beraber MHP'ye (faşist harekete) karşı bağlaşıklık vaaz ediyorlar. Yeni Troçkist akımın yeni savunucusu da, faşist hareket deyip MHP'den söz ederken, özde menşeviklerle aynı konuma düşüyor. Öyle ya, faşist hareket henüz gelmek için örgütlenme aşamasındaysa, cunta hem faşist değil, hem de faşist hareketin üstüne yürüyorsa(!), o zaman devrimcilere görev olarak şu yol görünmez mi: Hâlâ var olan faşizm tehlikesine karşı, faşist hareketin üzerine yürüyen(!) cuntayı desteklemek!

Arkadaş Troçki'yi savunurken, yiğidin hakkını yiğide vermek gerekir demişti. O zaman arkadaş Troçki'nin hakkını verirken, menşevik yiğitlere haksızlık yapıyor.

Arkadaş kendisini temize çıkarmak için örnek deyip bir yalana başvurdu. Örnek şu: 1917 Ağustos'unda Kornilov adlı bir general geçici hükümete (Kerenski hükümeti) karşı bir ayaklanma tezgahlamış ve Lenin bu ayaklanmayı Kerenski hükümetinden daha tehlikeli bulmuş, Bolşeviklere, bu ayaklanmaya karşı Kerenski hükümetini desteklemelerini salık vermiş! Ve bu örnekten(!) hareketle arkadaş da işi, bugün cuntayı bırakın, "daha tehlikeli" faşist harekete karşı cuntayı destekleyin demeye vardırıyor.

Önce şu yalanı bir temizleyelim. Bir kez, Kornilov hareketi olarak geçici hükümete değil, Sovyetler'e yönelikti. Lenin'in *Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi* yapıtının 52 nolu dip notunda şunlar yazılıdır:

"Burjuvaların ve büyük toprak sahiplerinin kışkırttıkları 1917 Ağustos'undaki *karşı*-devrimci baş kaldırma söz konusu ediliyor. Komplo, Çarlık ordusunun generali, baş komutan Kornilov tarafından yönetildi. Asiller, *Petrograd*'ı ele geçirmeyi Bolşevik Partisi'ni yıkmayı, *Sovyetler'i dağıtmayı*, vb."...

Aynı dipnotun devamında ise şunlar yazılıdır:

"Geçici hükümetin başkanı Kerenski komploya katıldı ama ayaklanma başlayınca, karşı-devrimcilerin kendisini de temizleyeceklerinden korkarak, işin içinden ustaca sıyrıldı. Ve *(dikkat!)* Kornilov'un geçici hükümete karşı başkaldırdığını ilan etti".

Arkadaşın kimin ağzıyla konuştuğunu görür gibiyiz.

Lenin'in geçici hükümeti desteklediği yalanına gelince:

"Kerenski ve Kornilov'cular Petrograd'ı Almanlara teslim edecekler ve Petrograd'ı kurtarmanın *ta kendisi içindir* ki, Kerenski'yi devirmek gerekir" (agy, s.205).

Kaldı ki Kerenski ile Evren arasında benzerlik kurmak en başından saçmadır.

İşin bir ilginç yanı da, arkadaşın ordu terör yapmaz diye bir görüş getirmesidir. Kim yaparmış? Faşist hareket (MHP)! Fatsa'da girişilen operasyon kimin önderliğinde oldu? Tariş'de işçilerin direnişlerini kimler bastırdı? Bugün, hep gazetelerde okuduğumuz, "dur dendi, durmadı" diye öldürülenleri kimler öldürdü? Silah arama bahanesiyle, özellikle Kürdistan'da, köyleri, mahalleleri basıp halkı topluca baskı altına alanlar kimlerdir? Ordu terör yapmaz demek gerçekte devrim yolunda şehit düşen devrimcilere, Türk ve Kürt halkına ihanetten başka birşey değildir.

Son olarak, şunu söyleyelim ki, gerçekten bugün küçük burjuva siyasal akımlar bir şaşkınlık, dağınıklık içindedirler.

Gazetemizin 164. sayısında, şöyle deniyordu:

"Geçtiğimiz dönemde, birçok 'teori' zincirleme iflas etti. Şimdi küçük burjuva hareketlerde yeni bir arayış gözleniyor. Ve bu arayış Troçkizm yönünde gidiyor. Kıvılcımcılar Troçkist kesildiler. Dev Yol, *Kurtuluş* gibi hareketlerde Troçkist bölünmeler çıkıyor. Troçkistler ise zaten dört ana ve çeşitli yan kesimlerden oluşuyor. Yani küçük burjuva hareket Türkiye'de yeni bir kargaşaya doğru ilerliyor" (*İşçinin Sesi*, sayı: 164) (abç)

Gazetede yazılanların doğruluğunu biz seminer yoluyla pratikte gördük. Bu, bize güç veriyor. Bu güçle aşamayacağımız engel yoktur.

Yaz Taarruzundan öğreniyoruz

Mehmet Ercan–
Kirve Kalender, Paris

Faşist diktatörlük işçi sınıfımıza ve emekçilere karşı,

"Ben saltanat
ben emir
ben işçinin, köylünün katili
ben günde bir öğün ekmek
ben yaşamamak
konuşmamak
düşünmemek
ben ölüm
ben açlık
ben zindan" (A. Kadir)

diye saldırarak, onları faşizm için "özveriye" zorluyor.

Bu olgu ise devrim için özveriyi zorunlu kılıyor!

"Bizce en iyisi, kalkmak,
yeter artık demektir.
Vazgeçmemek için kırıntısından bile yaşamanın
Karşı çıkmaktır vargücümüzle acıyı doğuranlara.
Yaşanır hale getirmektir,
bütün insanlara dünyayı" (B. Brecht).

İşte yoldaşlar, yaz taarruzunun devrimci özverisi bu kalkışa hazırlıktır.

Yükümlülüğü aşma çabalarımızla, her hafta üç gün yaptığımız okuma guruplarında bir bardak çaya 2 Frank, her içilen sigaraya 1 Frank ödeyerek, oldukça çekişmeli geçen açık arttırmalarımızla, bir konfeksiyon atölyesinde, 2 Ağustos 1981 günü gerçekleştirdiğimiz kollektif pazar çalışmamızla, taarruz toplantılarından önce herhangi bir yoldaşın yaptığı yemekten toplanan paralarla, çevremizdekileri yaz taarruzuna katma çabalarımızla, yaz taarruzunun kart ve rozetleriyle bağış toplama kampanyamızla, Türkiye'deki faşist diktatörlüğün uygulamalarını Fransız kamuoyuna iletme çalışmalarımızı yoğunlaştırarak, gücümüz oranında toplum psikolojisindeki kayışa karşı çıkarak, devrimci anti-faşist hareketlerle dostça ilişkilerimizi geliştirme çabalarıyla (ki buna en önemli örnek 2 Ağustos 1981 günü gerçekleştirdiğimiz yaz taarruzu için Pazar çalışmasına *Ala Rızgari*'li arkadaşların da katılmasıdır); yayın satışlarımızı arttırma, ideolojik eğitimimize kazandırdığımız hız ve süregenlikle, gazetemiz *İşçinin Sesi*'ne daha çok yazı, haber yollamaya çalışarak *Turkey Today* satışlarını anti-faşist propaganda eylemlerine dönüştürerek "her yönüyle yaz taarruzu" belgisini Paris'te de yaşama geçiriyoruz.

Paris'te bu ilk yaz taarruzumuz! Eksiklerimizi, yanlışlarımızı yaşam içinde öğrenerek, yepyeni ve zengin deneyimler kazanıyoruz. Sempatizan halkalarımızda sapla-saman ayrışıyor. Böylece, bir yandan yeni yoldaş adayları kazanıyoruz, bir yandan da geçici yol "arkadaşları" açığa çıkıyor. Yeni ilişkiler doğuyor. Örneğin menşeviklerin ilişkide olduğu birisi, yaz taarruzumuza 500 Frank garanti ediyor. Yayınlarımızı alıyor, inceliyor... Solukları kesilenler ise bir takım sudan "gerekçeler" uydurup, toplum psikolojisindeki sağa kayışa teslim oluyorlar. Yaz taarruzu dinç ve taze güçleri çelikleştiriyor, yakınlaştırıyor.

Özetle, yaz taarruzu yepyeni perspektifler açtı önümüze. Yaşamın gerçeğiyle, gerçeğin üretkenliğiyle bütünleşmemizde bize yeni olanaklar, deneyimler kazandırdı. Bu küçücük deneyimlerimizle diyoruz ki: Komünist bilincimizi daha da derinleştirmenin, ideolojimizi en geniş kitlelere maletmemizin, örgütlülüğümüzü en üst düzeylere çıkarmamızın ve bunlarla bağlı olarak, tanklarla gelen faşist zorbaları devrimle defedebilmemizin tek ve biricik yolu, devrimci savaşımızı, devrimci özveri üzerinde yükselterek, yüceltmektir!

Yaşasın Beşinci Yaz Taarruzu!

Yaşasın devrim!

Atılım sayfalarından seçm lerl oportünizmin evrimi

Refik Ateşer, Münih

Menşevik yönetimin 1980 Eylül'ünden bu yana cunta konusunda ve öteki konularda geçirdiği evrimi sergilemek amacıyla, *Atılım*'lardan bazı seçmeler ayıkladık:

Cuntaya ilk tutum

"Cunta döktüğü kanda boğulacaktır! Birleşelim! Cuntanın cinayetlerine engel olalım" (*Atılım,* Ekim 1980, s.9).

"Sivil profesyonellerin cinayetleri dönemi bitmiş, cuntanın, askersel birliklerin kan dökme dönemi başlamıştır" (*Atılım,* Ekim 1980, s.9).

"Terörün bir merkezi Kürdistan. Emperyalizmin hizmetinde Orta Doğu'da olası serüvenlere hazır olmak için, eli kanlı generaller doğu sınırında 'cephe gerisini' sağlama almak istiyorlar. Bu nedenle Kürdistan'da terör bir *soykırımına* dönüşme potansiyeli de taşıyor" (*Atılım,* Ekim 1980, s.9).

Ekim 1980 sayısında *Atılım*'ın baş belgisi "cuntaya evet demek, faşizme evet demektir" idi. Ne var ki ardından kendileri cuntaya evet demeye başladılar.

Menşeviklerin evrimi başlıyor, dikkat

"Bir yandan bakarsak, cunta bugüne dek anti-komünizmi, anti-Sovyetizmi resmi devlet politikası yapmadı. *Terörizme karşı çıktı:* (abç).

"Sonra cunta barışçı bir dış politika izleyeceğini söyledi. Ama aynı anda Sovyetler Birliği sınırında NATO'nun kışkırtma manevralarının yapıldığı da bir gerçek" (*Atılım,* Mart 1981, s.2).

Atılım, ilk başlarda cuntanın meşruluğunu kabul etmiyordu:

"Gerçekten cuntanın ne hukuk, ne de moral açısından idamları onaylamaya hiçbir hakkı, yetkisi yoktur. Cuntanın onayladığı her idam, yeni bir cinayettir" (*Atılım,* Kasım 1980, s.2).

Ama evrim sonucunda, Temmuz'da cuntanın mahkemeleri artık menşeviklerin gözünde meşruluk kazanmıştı:

"Gözaltına alınanlar derhal avukatlarıyla görüştürülmeli ve *bekletilmeden yargı önüne çıkarılmalıdır" (Atılım,* Temmuz 1981, s.2, MK Bildirisi) (abç).

Emperyalizm, tekeller ve barış açısından cunta

Cunta ilk geldiğinde *Atılım* şöyle diyordu:

"Pentagon'un sopa işaretiyle erke el koyan cunta..." (*Atılım,* Kasım 1980, s.5).

"*Cunta işçi düşmanıdır, tüm halkın düşmanıdır.* Çünkü emperyalizmin emrindedir" (*Atılım,* Kasım 1980, s.3).

Aradan birkaç ay geçmişti ki, *Atılım* cuntanın emperyalist baskılara karşı koymasından söz etmeye başladı:

"Emperyalist baskılar alabildiğine artıyor. Cuntanın ülkeyi yıkıma sürükleyecek bu baskılara ne kadar karşı koyabileceği kuşkuludur" (*Atılım,* Ocak 1981, s.2).

Atılım, tekeller konusunda da aynı yönde rotayı kırdı. Tekeller cunta geldi diye bayram ederken, birkaç ay sonra utku çığlıkları atamaz oldular:

"Tekelci burjuvazi bayram ediyordu..." (*Atılım,* Kasım 1980, s.7).

"Eğer bugün emperyalizmin, tekellerin sözcüleri henüz utku çığlıkları atamıyorlarsa ... (*Atılım,* Ocak 1981, s.1).

Barış konusunda ise *Atılım,* cuntayı, ters bir etken olmaktan olumlu bir etken olmaya doğru "ilerletti":

"Gelişmeler ortaya koyuyor ki, NATO'nun ABD'nin güdümünde bir dış politika benimseyen generaller ... bölgemizde yumuşama sürecine ters ciddi bir etken olmuştur" (*Atılım,* Aralık 1980, s.3).

"Cunta barışçı bir dış politika izleyeceğini söyledi. Gerçekten de SSCB ile komşuluk ilişkileri olumlu şekilde gelişiyor" (*Atılım,* Mart 1981, s.2).

Güncel görevlerin evrimi

Atılım'ın evrimi sonucunda "güncel görevlerimiz" de evrim geçirdi:

"Bugün ivedi görevimiz cuntayı içte ve dışta yalıtlamak, cuntaya karşı tüm güçleri bir tek cephede birleştirmektir. Bugün Türkiye'nin tüm ekonomik, toplumsal ve politik sorunlarının çözülmesinde baş politik engel Amerikancı, NATO'cu cuntadır" (*Atılım,* Ekim 1980, s.7).

" 'Cunta yıkılsın' belgisini bugünden atmakla değil..." (*Atılım,* Aralık 1980, s.2).

"Baş düşmanı beş generalle sınırlamak ve 'cunta gitsin de ne gelirse gelsin' oportünizmine düşmek..." (*Atılım,* Ocak 1981, s.1).

"Bu yargılama (MHP davası—İ.S.) aynı zamanda askersel yönetim içinde faşizm yanlılarıyla faşizme karşı olanların arasındaki çelişkiyi yansıtıyor.

"Komünistler, tüm antifaşist, demokrat ve yurtsever güçler arasındaki savaş arkadaşlığı daha da pekiştirilmelidir. Bu, günümüzün ertelenmez görevidir" (*Atılım,* Haziran 1981, s.1-2).

Görüldüğü gibi yoldaşlar, "görevlerimiz" baş politik engel olan cuntaya karşı tek cephede birleşmekten, cuntanın anti-faşist kanadıyla(!) "savaş arkadaşlığı"(!) kurmaya doğru evrim geçirdi.

Sonuç

Oportünizm bugün sosyal demokrat bir siyaset izliyor.

Evrim 8-9 aylık *Atılım* sayfalarında açıkça gözleniyor.

Menşeviklerin etkisindeki yoldaşlar *Atılım*'daki bu satırları da mı okumuyorlar? Yoksa yine eskisi gibi, eski rahatlık ve gevşeklikle herşeyi onlar bilir mi diyorlar?

İ. Bilen, 75. yaşgününde "düşmana karşı olduğu gibi parti içinde her tür oportünizm belirtisine karşı da ardıcıl ve Leninci bir savaş yürütmek zorunludur" demişti.

Menşeviklerin etkisindeki iyi niyetli, devrime inançlı yoldaşlar, en azından bu sözleri hatırlamalı ve Leninciyle oportünisti ayırdetmek için bir çabaya girmelidirler. Varsınlar *İşçinin Sesi* oportünisttir diye işe başlasınlar! Yeter ki okusunlar, araştırsınlar, *İşçinin Sesi*'ni tanısınlar! Gerçekten iyi niyetli, devrime inançlıysalar, bu çaba onları doğruya, *İşçinin Sesi*'ne ulaştıracaktır.

Yaşasın TKP'nin Leninci birliği!

Menşeviklerin umutsuz çırpınışları

Atılım'*ın Temmuz sayısında yine* İşçinin Sesi'*ne "saldıran" bir yazı çıktı. Yazı, basit, düpedüz yalan denebilecek, çarpıtmalarla doludur. Bu, menşeviklerin umutsuz çırpınışlarını belgeliyor. Yazının* İşçinin Sesi'*yle ilişkin bölümlerini aşağıda aynen veriyoruz. Yanıt olarak ayrı bir yazı yazmaya gerek görmedik, ilgili konularda* İşçinin Sesi'*nin görüşlerini yansıtan alıntılar derledik.*

"Tartışma" ve tartışma

" 'Cunta faşist mi değil mi'? Şimdi bu soru karşısındaki tutum neredeyse devrimciliğin ölçütü yapılıyor. Pek çok 'sol' gurup tüm varlıklarıyla bu konuyu tartışıyor. Ama nasıl? Söz konusu tartışmayı yapan yazarlar, bugünkü rejimin niçin faşist karakter taşıdığını sınıfsal nedenleriyle açıklamak yerine, ülkedeki barbarca uygulamalara, dayanılmaz sömürüye duyulan haklı devrimci tepkileri dile getirmekle yetiniyorlar, kimileri bu tepkileri sömürüyorlar. Elbette sorun önemlidir ve ilginç olanı bu konudaki tutumlar, giderek her gurubun Marksizm-Leninizmden, proletarya enternasyonalizmi çizgisinden ne anladığını ortaya koymaya başlıyor. Tartışma giderek rejimin niteliği üstüne yapıcı ve eyleme yol gösterici bir tartışma olmaktan çıkıyor, küçük burjuva devrimciliğinin Marksizm-Leninizmin konumlarına; küçük burjuva solcusuna özgü ulusçuluğun, proletarya enternasyonalizmi ilkelerine saldırı denemesine dönüşüyor.

"Bunun tipik örneği *İşçinin Sesi* gazetesidir. Bu gazete, cunta rejimini faşist diktatörlük olarak tanımladığı günden bu yana ordunun rolü hakkında aşırı 'sol'cu vülger anti-militarizmi derinleştirdi. Kemalizm konusunda tam da Troçkistlerin konumlarına yanaştı. Egemen sınıfların politik kampındaki ayrılıklardan yararlanmayı, geçici uzlaşma ve bağlaşıklıkları yadsıyan, açık 'sol' radikal bir temelde karar kıldı. Beklendiği gibi bu gazete, Komintern'in bugün de geçerli olan faşizm tanımını yalnızca cuntayı faşist diye tanımlamaya yaramadığı için bir kalemde yadsıdı. Böylece hem rejime faşist deyip, hem de anti-faşist güçlerin tabanını daraltan 'tutarlı' bir sekter çizgiye oturdu. Bu gazete aynı zamanda rejimin faşist diktatörlük olduğu saptamasına dayanarak Sovyetler Birliği'nin Türkiye ile ilişkilerini, Sovyet basınında Türkiye'deki politik durum üstüne çıkan son derece önemli yazıları karalamaya başladı. Sonuçta Sovyetler Birliği'nin politikasını dünya devrimci sürecine aykırı bir politika olarak ilan etti. Burada söz konusu edilen, ulusal ve uluslararası olanın karşı karşıya getirilmesidir.

"*İşçinin Sesi* gazetesinin 'ünü' herkesçe bilinmekle birlikte, bu gurubun sızmacı yöntemlerinin, ne idiğü belirsiz ilişkilerinin etkisiz kalacağını sanmak yanılgı olur. Şimdi bu gazete sol güçler arasındaki, rejimin karakteri üstüne tartışmalardan alabildiğine yararlanmaya çalışıyor. O, sol hareketteki politik parti ve gurupları küçük burjuva ve proleter; oportünist ve Marksist-Leninist parti ve guruplar olarak değil, cuntaya faşist diyen ve demeyen guruplar ve partiler olarak ayırmaya kalkıyor. İşte bu demagoji, TKP' ye karşı tüm ilerici güçleri solcu revizyonizmin en sinsi yöntemlerle etkileme, bölme aracıdır.

(...)

" 'Rejim faşist mi değil mi' tartışması, sağlam Marksist-Leninist konumları olmayanları şaşırtmakla birlikte, ilerici güçler arasında sağduyulu yaklaşımlar güç kazanıyor. TİP Genel Başkanı Behice Boran, cuntanın 'faşist olup olmadığı tartışmasını ön plana çıkarıp, başarılması gereken görevleri gözardı' etme tutumuna karşı çıktı. ... TKP Genel Sekreteri Bilen yoldaş da skolastik bir tanım tartışmasına karşı kadroları uyarmıştı. Her iki partinin böylesi sözde bir 'tartışma' içinde boğulmayıp, güncel politik savaşın görevlerini öne çıkarmaları, hareketimizin, işçi sınıfının ortak başarısıdır. ...

"Demagojik bir tartışmadan, yapıcı bir tartışmaya doğru...".

Tartışma ve çarpıtma

Rejimin karakteri hakkında:

"Faşizme en başta özü, işlevi açısından bakmak gerekir. Genel bir yaklaşımla faşizm emperyalist aşamanın karşı devrimidir. (...)

"Faşizm finans kapitalin açık şiddete dayalı diktatörlüğü altında 'rejimi kurtarma' çabasıdır. Bu bakımdan başını, kapitalizmi kurtarmanın nesnel gereksinimleriyle, kendi gurupsal çıkarları üstüste düşen finans-kapital gurubu çeker. (...)

"Türkiye'de faşist diktatörlüğün başını askersel endüstri kompleksini, otomotiv gibi alanları kapsayan üniformalı ve sivil finans-kapital kesimi çekiyor." (*TKP II. Leninciler Konferansı Kararları*, s.19, 24).

Orduya "vülger" yanaşım hakkında:

Finans-kapitalin çıkarlarının savunucusu olarak bugün iktidara el koyan ordu, halk yığınlarına karşı burjuvazinin en temel gücüdür. (...)

"Ancak bir yandan her gün kendisi gibi halk çocuklarını vurmak, kendi anası babası ile aynı çileleri paylaşan namuslu kişilere acı çektirmek zorunda bırakılan, öte yandan üstünün hakaret, küfür ve dayakları ile canından bezen ordu tabanındaki halk çocuklarının yarasının içten içe kanaması sürüyor.

"Bu dönemde ordu içinde çalışma önemle ele alınmalı, bu çalışmayı Eşgüdüm Komitesi ilk elden yürütmelidir" (*Kararlar*, s.105).

Kemalizm konusunda 'Troçkist'(!) konum hakkında:

"Lenin, ... şöyle diyordu:

" 'Türkiye'de, tepedeki adamlar bizi Müttefikler'e satmaya hazır Kadetler, Oktobristler, Milliyetçilerdir'." (*İ.S.* sayı:162-163).

Geçici uzlaşmalar hakkında:

"— Reformcu güçlerle de geçici ve sınırlı uzlaşmalara girilebilir. Burjuvazi içindeki çelişkilerden sınıf savaşımının çıkarları doğrultusunda yararlanılmalıdır." (*Kararlar*, s.44).

Faşizmin tanımı hakkında

"Klasik bir tanım var. 'Finans-kapitalin en ... kesiminin ... çıplak diktatörlüğü'. Çok şey anlatmıyor. ... Bu bir tasvir. Bazı finans-kapital kesimlerini 'en gerici' yapan özellikler nedir, bunlar için bir genelleme yapılamaz mı?". (*İ.S.* sayı:141).

Bu, tanımı geliştirmedir. Menşevikler ise yadsıyorlar çünkü cunta o tanıma göre de faşisttir.

Sovyetler-Türkiye ilişkileri hakkında:

"Sovyetler Birliği'nin ... Türkiye gibi ülkelerle giriştiği ekonomik ilişkiler ... Burada kesimsel çıkar değil genel çıkar belirleyicidir."

"Sovyet basınında ve öteki sosyalist ülkelerin basınında 12 Eylül faşist cuntasının, 'sağa da, sola da karşı ılımlı cunta' olarak değerlendirilmesi ve Sovyet yetkililerinin, cuntanın kara lideri General Evren'e 'yeni görevinde başarı' mesajı yollamaları. Böyle bir tutum almamak, Sovyetler Birliği'ni Türkiye ile diplomatik ilişkilerini kesmek zorunda bırakmaz" (*İ.S.* sayı: 147-148).

Sol hareketi nasıl ayırdığımız hakkında:

"Devrim perspektifinin kaybolmadığı bugünkü gericilik döneminde küçük burjuva siyasal akımlarla bağlaşıklık kurarken aranacak en önemli ölçüt, yine reformcu mu, devrimci mi olduklarıdır. ... Faşizme karşı savaşa yetenekli akımlar, yani *gerçek anti-faşist* akımlar, faşist diktatörlüğü *halkın zoruyla* yıkmayı hedefleyen ve bu yolda çalışan akımlardır" (*Kararlar*, s.40).

Yapıcılığa gelince:

Sorun ne için ve kime karşı yapıcı olmaktır. Biz cuntaya karşı yapıcı değiliz.

Devrimci duruma hazır olalım

Yener Emekçi

Türkiye finans-kapitali kendi yaratmış olduğu ekonomik bunalımın faturasını işçi ve emekçi halkımıza ödetmek için elinden geleni arkasına bırakmıyor. Finans-kapital, bunalımı tersinden çözmek için son kozunu oynayarak faşist cuntasını dayadı, devrimci durumu geçici olarak bastırdı. Ülkemiz şu anda faşist işgal altındadır. Yurdun her tarafı, özellikle Kürdistan kan gölüne çevrildi. Ülke bir çalışma kampına dönüştürüldü. İşkenceler ve hapishaneler cehennemi andırıyor. Fiyatlar yükseldi. Ücretler iyice düştü. Ülkemizde açlık baş gösterdi.

Ancak başını OYAK'çı finans-kapitalin çektiği faşist cunta bu tarihi koşullar içerisinde bunalımı tersinden çözüp ölümünü geciktiremeyecektir. Ölümünü geciktiremeyeceği gibi, kendi ölümünü kendi yakınlaştırıyor. Faşist cunta devrimci durumu bastırdı. Ama devrimci durumun geçici bastırılması akarsuyun önüne set çekilmesine benzer. Faşist cuntanın setleri güçsüzdür ve işçi sınıfımız bu setleri yıkıp aşacak güçte olduğunu kanıtlamıştır. Yalnızca, dinlenmeye, yeniden dinçleşmeye, yanlışlardan ders çıkarmaya gereksinimi vardır. Sel olup akmasına zaman vardır. Komünistlerin görevi, devrimi propaganda ederek bu süreyi kısaltmaktır.

Türkiye bağımlıdır ve "çarpık" ekonomik yapısı Türkiye'yi dışarıya daha da bağımlı olmaya zorluyor. Finans-kapital sermaye ihracına oldukça iştahlı gözüküyor. Dev emperyalist ülkeler dünyanın en ücra köşesini işgal etmiş, teknolojileri gelişmiş, bu nedenle hem emperyalizme bağımlılık, hem geri teknoloji Türkiye'nin dışarıya açılmasına engel oluyor. Emperyalizmin koltuğu altında biraz olsun açılabiliyorsa, bu emperyalistler sayesinde, büyük çoğunluğu ile onların yararına oluyor.

Bugün Türkiye'nin 22 milyar dolar borcu vardır. Her yıl bu borca 10 milyar dolara yakın faiz ekleniyor. Bu borçlar ödenmiyor. Yeni tavizler kopartılarak erteleniyor. Türkiye'nin 1981 yılı için 9 milyara ihtiyacı vardır. Turgut Özal'ın planları 2 milyar dolar açık veriyor.

Faşist cuntanın bunalımı çözme planları arasında tarım ürünleri ihracı, turizm ve işçi dövizleri önemli yer tutuyor. Tarımda hem dışarıya bağımlılık, hem teknolojik gerilik, batı ile rekabet olanağı vermiyor. Satılmayan ürünler (tütün, çay yaprağı, balık, vb) denize dökülüyor. Turizmde, Türkiye'yi silahların gölgesinde tutan faşizm başlıbaşına bir engeldir.

İşçi dövizlerine gelince, bunalım, kapitalist-emperyalist bloku tümden sardığından, emperyalist ülkeler işçi alımını durduruyor, eski işçileri işten atmaya bile çalışıyor. Ayrıca yurt dışındaki işçilerimiz hızla sınıf bilincine kavuşuyor. Bu nedenle cuntanın planları yine altüst oluyor.

Cunta işsizlik sorununu azaltamadığı gibi, işten atmalarla, son çıkarılan vergi, vb. yasalarla küçük burjuvaları da işsizler ordusuna katarak sorunu katmerlendiriyor.

Cuntanın sermaye ve meta ihraç etmek istediği, Orta Doğu ülkeleri barut fıçısı. Irak, İran, Suriye, İsrail savaş halindeler.

Bütün bu saydığımız ve daha da sayabileceğimiz veriler cuntanın işini zorlaştırıyor, devrimci durumun doğup gelişme olasılığını artırıyor. R. Yürükoğlu yoldaşın dediği gibi, bunalım kalıcıdır.

Bu nedenden dolayı cunta korkuyor, yalan ve demagojilerini hızlandırarak devrimci hareketi kirletmeye çalışıyor.

Ne var ki cuntanın gücü ne devrimci hareketi kirletmeye, ne bunalımı çözmeye yetmeyecektir.

Küçük burjuva oportünist örgütler siyasal kimliklerini tümden cuntaya teslim ettiler. Tüm siyasetler toz duman içinde, hedef şaşırdı. Böyle bir dönemde biz partimizi 5. Kongre'ye götürüp, oportünizmi tasfiye etmeye ve TKP'yi kara bulutların arkasından çıkarıp halkımıza enerji veren bir güneş haline getirmeye hazırlanıyoruz.

Yoldaşlar, bugüne kadar burjuvaziye ve oportünizme karşı başarıyla savaştık. Burada Yürükoğlu yoldaşın "kendinden hoşnut olmak bir komünist için en büyük düşmandır" sözünü kulaklarımıza küpe etmek zorundayız. Faşist cunta bizim dışımızda birçok siyasete olduğu gibi, bize de ağır darbeler vurmaya çalışıyor. Bunun için boş yere kurşun atmaktan çekinmiyor. Özellikle başkent son dönemde görülmedik operasyonlara sahne oluyor, didik didik aranıyor. Her defasında şüpheli yüzlerce kişi gözaltına alınıyor. Bu nedenle kadroları korumak, illegal örgütlenmeyi yetkinleştirmek, konspirasyona özen göstermek, yığınlarla bağları koparmamak bugün canalıcı öneme sahip görevlerdir. Bu görevleri TKP Eşgüdüm Komitesi tek tek işlemiştir.

Yoldaşlar, son olarak kadrolar konusuna kısaca değinmek istiyorum. Bir profesyonel devrimcinin görevleri, siyasal polise karşı savaşım, propagandistlik ve ajitatörlük, eğitimcilik, siyasal önderlik, gazete dağıtımı, vb'dir. Bu görevler geliyor kadro eğitimine dayanıyor. Bu dönemde örgüt eğitiminde özellikle bireysel eğitim ağır basıyor. Kadro eğitimine yardımcı olacak el kitabının bir an önce çıkmasını istiyoruz. Gazete çevresinde eğitim (yazılı, sözlü ve gazeteye haber, yorum yollama) ve örgütlenmeyi *İşçinin Sesi* Türkiye işçi sınıfına mal etmiştir. Bunu eğitim kitabıyla pekiştirelim.

Yaşasın Leninci TKP!

Yaşasın devrim!

MUHABİR GURUPLARI

Devrimciler yanlışları ayıklamalıdır

Türkiye, faşizmi yaşıyor. Önünde devrimle çözülebilir çelişkileri duruyor. Kendine devrimci diyen herkesin bugün mutlaka yapması gereken en önemli görevi, bugünlere nasıl gelindiğinin muhasebesidir. Herkes doğruları bulup, yanlışları ayıklamalıdır. Aynı yanlışlara bir daha düşmemek için bu zorunlu görevi yerine getirmelidir. Yanlışların bulunmasında kendi özdeneyimlerimizden yararlanacağımız gibi, saptamaları yapmamızda, daha doğru sonuçlara varabilmemiz için bize Lenin önderlik etmelidir.

Türkiye'de okuma-yazma oranının düşüklüğü bir gerçektir. Fakat bu arada çok acı bir gerçeğe daha dikkat çekmek gerekir. O da her kesimden devrimci arkadaşlar arasında okuma oranının düşüklüğüdür.

Türkiye'de devrimcilik genel olarak (nadir rastlanır istisnalar olmak üzere) dostahbap, mahalle, okul, işyeri ilişkileri içinde başlamaktadır. Bu doğaldır ama ne yazıktır ki o çerçeve içinde sürüp gitmektedir. Çoğu zaman devrimci militanlar gerçek Marksist-Leninist bilinçten uzak, el yordamı göz kararı ile devrimci eyleme kalkışmaktadırlar. Kendisini devrime adadığına inandığımız bazı arkadaşlarımız bile bu bilinç körlüğü nedeniyle bugün devrimcilikten, komünistlikten çoktan uzaklaşmış örgütsel yapılarda kalabilmektedir.

Bu noktayı açıklığa kavuşturmak için, yakın ilişkimiz nedeniyle, TKP'nin menşevik kanadından örnek vermek istiyoruz.

Partimizin adıyla her yerde bağdaşmayan konumlara düşen bu kimseler, hâlâ daha Türkiye'de faşizmin yaşandığını yadsımaktadırlar. Faşist Evren cuntasına bir yandan "askersel cunta" demekle yetinmekte, öte yandan, ona Atatürkçü yolda(!) ileri adımlar attırmaya çalışmaktalar. Yönetim kadrosunu oluşturan menşeviklere söyleyecek bir sözümüz yok. Bizim sözümüz — aynı zamanda görevimiz — devrimci yapısına inandığımız militan arkadaşlarımızadır. Faşizmi tanımakta ideolojik yetersizlikleri nedeniyle bocalıyorlarsa bile, en azından günlük gazeteleri okuyarak, pratikten bazı sonuçlara ulaşabilirler. Küçük bir örneği dikkatlerine sunmak isterim.

Geçen gün *Hürriyet* gazetesinde MHP'ye para yardımı yapanların isim listesi açıklandı. Kimler yoktu ki içinde. Sabancılardan tutun da Mehmet Yazar'a, Nuh Kuşçulu'ya kadar bir sürü tanıdık çehre doldurmuş listeyi. 12 Eylül öncesinde MHP'ye para veren, onları destekleyen fakat perde arkasında kaldıklarını sanan bu kişiler, 12 Eylül'den sonra aynı desteğin kat be kat fazlasını Evren'e göstermeye başladılar. Evren de onlara tabii!

Bu işbirliği, bu karşılıklı dayanışma Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve siyasal yaşantısında açıkça ortaya çıkıyor. Sanki yıllarca faşizmi MHP ile sınırlı göstermek isteyenlerin, Türkiye'de devlet tekelci kapitalizmini reddedenlerin gözüne sokmak ister gibi yaşam dayatıyor. Gören göz, işiten kulak için oyunu kavramak zor değil. Oyun ortada. Ancak yılanın başını ezmektense oportünizm çeşmesinden sürekli su içmeyi seçenler bunu görmeyebilirler. Dileğimiz menşevizmin karanlığında körlöğüşü yapan arkadaşlarımızın bilinçlerini aydınlatmalarıdır.

Türkiye'de devrimi yapacak Leninci TKP'miz güvenilir adımlarla ilerliyor. Devrimci arkadaşlara çağrımız, devrimci savaşıma bilinçli katılmaları ve komünist saflarda yer almaları olacaktır.

İzmir

İşçi sınıfını teslim alamayacaklar

Selam yoldaşlar,

Burjuvazi saldırılarını çok yönlü yürütüyor. Televizyonda her gece Atatürk, hemen her gece "Türkiyem müziği" (*Gırgır* dergisi bunu konu edindiği için 1 ay süreyle kapatıldı). Her akşam askeri tatbikatlar ve ardından yakalananlar listesi, fotoğrafları, vs. Beyin yıkama kampanyası hızla sürüyor. Cunta işçi sınıfını ideolojik olarak da teslim almaya çalışıyor. Ama burjuvazinin hevesini kursağında bırakacağız.

Finans-kapital halk yığınlarına ekonomik olarak birşey vermiyor. Veremeyince de halkın öfkesi hızla kabarıyor. Özellikle ücret veya avansların ödenmesinin 3-5 gün sonrasında işçiler birbirleriyle konuşurken, cuntaya kin kusuyorlar. İş kazaları sonrasında ise bu öfkelerini işi yavaşlatmakla, patronlara küfretmekle açığa vuruyorlar.

Geçtiğimiz günlerde İ.S. Sitesi Yıldız dökümhanesinde ustabaşının yeğeni 10 yaşlarında bir çocuk zehirlenerek öldü. Zehirlendiği, doktor raporunda da aynen söyleniyor.

Çocukta aynı zamanda kalp romatizması varmış. Aslında böyle birinin ağır işlerde çalıştırılması yasak. Kaldı ki 10 yaşında çocuk çalıştırmak hepten yasak! Ama burjuvazi daha fazla kazanmak için birçok yerde çocuk çalıştırıyor. Bu olayı Site'deki işçiler öfkeyle karşıladılar. Ve genel olarak işleri yavaşlattılar.

Geçtiğimiz günlerde adam toparlamalar hızlandı. Üçyüzün üzerinde kişi, siyasetlerine bile bakılmaksızın içeri alındı. Tabii bunların arasında bizden yoldaşlar da var. Ama sayıları az. Henüz işkence durumları hakkında bilgi edinemedik.

Öte yandan finans-kapital artık yaptıklarının ne sonuç doğuracağını da açıkça yazıyor. İzmir'de çıkan *Rapor* gazetesinin ekinde Ertuğrul Soysal, pahalı kredi siyasetinin küçük işletmeleri kapanmaya ittiğini yazıyor. Bunlardan bir kesiminin sermaye birleştirerek büyük üretime geçeceklerini, bir kesiminin dükkanlarını kapatıp paraları bankerlere yatıracaklarını, önemli bir kesiminin ise fabrikalarda işçi olacaklarını söylüyor.

Safları kabaran işçi sınıfımız, finans-kapitalin bu zora dayalı diktatörlüğünü halk devrimiyle yıkacaktır.

Tanklarla gelenler halk devrimiyle gitmelidirler!

İzmir

Polonya'da sosyalizm yaşayacaktır

Sosyalizm düşmanları, Polonya olaylarından anti-komünist amaçlarla yararlanmaya çalışıyorlar.

Polonya'da parti yönetimi hatalıdır. Demokratikleşme ve tarım gibi konularda pasif kalmıştır. Sosyalizmde de gerçekten işleyen işçi sendikalarının var olmasını ve işçi haklarını savunmasını Lenin belirtmiştir. Polonya Komünist Partisi sendikaların işleyişini donuklaştırarak bir yanlış yaptı. Tarımda kollektifleşmeye geçmeyerek, veya geçemeyerek ikinci hatayı da burada yaptı. Marksizm-Leninizmde orta yolculuk aradı ve orta yolculuk izlemeye çalıştı, ama Marksizm-Leninizm'de orta yolculuk yoktur.

Sosyalizm düşmanları ve başta ABD, kapitalist ülkelerdeki grevlere yardım etmezlerken, sosyalist Polonya'daki grevlere "yardım" ediyorlar. Sosyalizm düşmanlarının amacı, partinin hatalarından yararlanan bir gurup tarafından yönlendirilen belli kesimlerin sosyalizmi yıkmalarıdır.

Sosyalizm düşmanlarının istediği, Polonya'nın sosyalizm yolundan döndürülüp, kapitalizm yoluna sokulmasıdır. Sosyalizm düşmanları amaçlarına ulaşamayacaklardır. Polonya'da sosyalizm yaşayacaktır.

Türkiyeli komünistler, Polonya olayının nedenlerini doğru ve açık olarak koymaktan çekinmiyorlar, çekinmeyeceklerdir.

İstanbul

MUHABİR GURUPLARI

Görevimizin bilincindeyiz

Yoldaşlar,
Size, bölgemiz hakkında bilgi aktarmaya çalışacağız.

Zonguldak Karabük ilçesindeki devrimci hareket 12 Eylül faşist darbesinden önce gelişememiş, faşistlerin saldırısı karşısında giderek küçük bir bölgeye sıkışmış, eylemsizlikten, eğitimsizlikten, devrimci disiplinsizlikten ve sağ oportünizmin kansızlığından adeta dağılma noktasına gelmişti. İGD yönetimi tamamen küçük burjuva kökenli kişilerin elindeydi. Faşistlerin bir silahlı saldırısı sonucu bu yöneticiler de herşeyi bırakıp bölgeyi terkettiler. Sonuçta taban, örgütten tamamen uzaklaşmış durumdadır. Şu anda ilçede örgütlü, canlı bir yapı henüz yok.

Şu günlerde ilçedeki ve köylerdeki gençlik tamamen başı boş durumdadır. Her köyde ve semtte, futbol takımları, dernekler kurarak boş zamanlarını futbolla, kahve köşelerinde okey oynayarak geçiriyorlar. Hafta içinde çoğu boş, bazıları küçük işyerlerinde, tamirhanelerde, dükkanlarda çıraklık, kalfalık yapmaktalar, bazıları ise öğrenci. Kısacası çalışanlar kendi masraflarını bile çıkaramaz durumdalar.

Köylerin 40 ile 100 hane arasında dağılımı var. Her köyden, neredeyse bir evden bir kişi olmak üzere, 20-30 kişi Demir Çelik fabrikasında işçi olarak çalışıyorlar. Diğerleri ise kendilerine yetecek kadar, çiftçilikle, bağ ve bahçecilikle uğraşmaktalar. Tarımda kara saban hiç yok (Bu yazdıklarım yalnız ilçenin çevresindeki 100 kadar köyü kapsamaktadır). Köylerde araziler engebeli. Geniş arazilere sahip kimseler yok. Arazi sahiplerinin yüzde 90'ı arazi vergisinden muaf. Her köye ortalama 7 traktör, 6 taksi düşmektedir.

Demir Çelik fabrikasında çalışanlar 8 ile 18 bin lira aylık alıyorlar. İlçede oturan işçilerin yüzde 30'unun yan geliri yoktur. Demir Çelik fabrikasında 15 bin işçi çalışıyor. İlçedeki halkın yüzde 70'inin kendi evi var.

Her köyde büyükbaş hayvan sayısı ortalama 100 kadar (inek, dana). Koyun, keçi ise köy başına 70 kadar düşüyor. Köylerin bir kesimi dağ köyleridir. Ormancılıkta kesim işleriyle uğraşanlar vardır. Kereste kesimi yapılıyor, bu da 10-15 köyden birkaç kişiye çalışma alanı sağlıyor. Köylülere her yıl 10 gün süreli yakacak odunu taşıma ruhsatı verirler. Her köylü orman işletmesinden ortalama 5 ton tutarında odununu hazırlar ve taşımasına ücret ödeyerek kışlık odununu getirir.

Demir Çelik fabrikası işçilerine 1,5 ton kömür verir. 10 bin işçiyi kapsayan, 50 ile 200 işçi çalıştıran demir haddehaneleri var, şimdi birçoğu üretimi durdurmak zorunda kalmış, işçilerin büyük bölümü açıktadır. Ayrıca 1500 emanet inşaat işçisi açıkta kalmış durumdadır. Bu kesim Demir Çelik fabrikasına bağlı inşaat işçileridir.

İlçede gözle görülür hava kirliliği vardır. Tepelerin arasında kurulmuş olması nedeniyle fabrika haddehanelerinden çıkan duman ve zehirli gazlar, geniş bir alana etki yapmaktadır. İlçe yazın tozundan, kışın çamurundan görünmez durumdadır. Köy yolları asfalt değildir ve genellikle bozuktur. İlçe ve köy halkı silahlarını teslim etmedi. Tüm silahlar gizlenmiş durumdadır. Tüm yayınlarımızı düzenli okumaktayız.

Buralarda en kısa zamanda örgütlenerek, savaşarak komünizmin bayrağını göklere yükselteceğiz. Faşizmi ininde geberteceğiz.

Tanklarla gelenler halk devrimiyle gideceklerdir! Bizler görevimizin bilincindeyiz.

Zonguldak

DUYURU

TKP II. Leninciler Konferansı kararlarının merkez organda yayınlanmasından bu yana, hiçbir il komitesi kararların onaylanmaması yönünde görüş belirtmedi. Konferans'ın Açıklaması gereğince, TKP Eşgüdüm Komitesi, kararların bağlayıcılık kazandığını tüm parti örgütlerine duyurur.

Pratik en acımasız öğretmendir

Değerli Yoldaşlar,
Faşist cunta kitlelere artık bıkkınlık veren ideolojik saldırısını sürdürürken, bir yandan da psikolojik olarak korkutma, sindirme politikası yürütüyor.

Pazar yerinde hayat pahalılığından ve fiyatlardan yakınan, konuşması sırasında Evren'in de adını geçiren bir kadının tutuklanması Zonguldak genelinde oldukça yayıldı, ağızdan ağıza dolanıyor. Polis tarafından en ufak bir şüphe üzerine tutuklamalar, içeriye düşenlerin dayak yemeleri, işkenceler fısıltı gazetesinin baş konusu. Bir dostunu, bir arkadaşını birkaç gün göremeyen "acaba tutuklandı mı" şüphesine düşüyor. Gerçekten de, Zonguldak'ta son iki hafta içinde tutuklananların sayısının dört yüze ulaştığı söyleniyor.

Oniki Eylül sonrası faşist Albay Osman Türkoğuz için "ilerici-demokrat" diye propaganda yapan üst düzeydeki bir menşevik, bir devrimci demokratın tutuklanmasına neden olmuştu. Aynı albayın emriyle şimdi kendisi tutukludur.

Pratik en acımasız öğretmenmiş!

Zonguldak

ÇAĞRI

Yoldaşlar,
Tarım konusunda istatistik gönderilmesini istemiştik. Çok sayıda istatistik ve kitap geldi. Bu, hem gönderilenlerin yararı, hem de gazeteyle okuyucuların yakın bağını göstermesi açısından bizi çok sevindirdi. Tüm yoldaşlarımıza teşekkür ederiz.

Tarım konusunda ücretli emek kullanımı istatistiklerine hâlâ gereksinim vardır. Bunun yanısıra Atatürk hakkında ve onun sözlerini, görüşlerini, uygulamalarını içeren her türlü kitap çok yararlı olacaktır. Nutuk elimizde vardır. Yoldaşlarımızın bu konuda da ellerinden geleni yapacaklarına inanıyoruz.

Çırak-Der'li gençler toparlanıyor

Değerli yoldaşlar,
Çırak-Der'li eski bir arkadaşla karşılaştık, konuştuk. Geçmişten ve en çok da bugünkü durumdan bahsettik.

Çırak-Der'li arkadaş şunları anlatıyor: "Geçmişte bazı olaylardan dolayı içeri alındım, yanıma doğru dürüst gelmediler, her zaman avukat gelecek deyip durdular. Gelen giden olmadı. Kemal Türkler'in öldürülmesi üzerine, hapiste faşistlerle kavga ettim. Neyse sonunda hapisten çıktım.

"Şimdi bakıyorum ortalığa kimse yok. Burada birkaç İGD'li mahalle sorumlusu ile konuştum, hepsi oportünist bir tutum içindeler. Yok Kenan Evren gelmiş, kımıldayacak hal bırakmamış, yok koşullar zorlaşmış... Hepsi de oturup bekliyorlar. Bana *Gündem* adlı daktiloyla çoğaltılmış bir broşür ve bir de bildiri verdiler. Bunlarda *İşçinin Sesi*'ne küfür var. Küçük burjuva, oportünist, bölücü diyorlar. Temelsiz suçlamalar var.

"*İşçinin Sesi*'ni hapishanede okudum. Ben Çırak-Der'lilerin cuntaya karşı yeniden örgütlenmeleri ve devrim mücadelesinde aktif çalışmalarından yanayım. Bunun için bazı bölgelere mektup yazdım. Oradan bana Çırak-Der'i yeniden toparlamam öğütlendi. Şimdi burada eski arkadaşları toparlamaya çalışacağım."

Bu eski arkadaşa biz de halk devrimi yoluyla faşist cuntayı yıkmak ve bunun için Leninci TKP'yi güçlendirmek gerektiğini anlattık.

İstanbul